

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 35 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, LIEPA — JULY 26, 1988

Nr. 144

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

„LKB Kronika, Nr. 75

(Tėsinys)

Eina nuo 1972 metų
Perskaitę duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Žinios iš vyskupijų

Deltuva (Ukmergės raj.). 1987 m. rugpjūčio mėnesį žurnale „Tarybinė moteris“ Nr. 8 buvo atspausdintas žurnalistas Mockuvienės straipsnis „Klebonas liepia skirtis“, kuriame įvairiausiais prasiimančiais šmeižiamais ir niekinamais Deltuvos parapijos klebonas kun. Eugenijus Bartulis. Pasipiktinę tokiu Mockuvienės elgesiu, Deltuvos tikintieji parėmė protesto raštą, po juo pasirašė 311 asmenų. Deltuviškiai reikalavo, kad ju raštas būtų atspausdintas sekančiame „Tarybinės moters“ žurnalo numeryje. Grupė tikintųjų šiuo reikalu nuvyko pas patį Mockuvienę, tačiau į reikalavimą lavimą atšaukti tikrai žemo lygio, žurnalisto vardą teršiantį straipsnį arba bent atspausdinti jį protesto raštą, niekas nekrepdė dėmesio.

Adakavas (Raseinių raj.). 1987 m. vasario 13 d. pas Skaudvilės apylinkės pirminką J. Mikašauską buvo iškviesta Adakavo kaimo gyvenimo Monika Gavėnaitė. Jai prisistatius, pirminkas J. Mikašauskas paprašė parodyti pasą. Paėmęs M. Gavėnaitės pasą, pirminkas perdavė jį pasų stalo darbuotojui ir pareikalavo, kad M. Gavėnaitė būtų tuojau pat išregistruota. Tokiu būdu M. Gavėnaitė buvo prievarta išregistruota iš Adakavo. Išregistravimo motyvas absurdiškas — buvusi kalinamo kunigo Alfonso Svarinsko šeimininkė.

M. Gavėnaitė bando prisiregistruoti pas pažįstamą, gyvenančią Šiluvoje, tačiau ir čia pasų stalo darbuotojai nesutiko jos registruoti.
(Bus daugiau)

Estų žmogaus teisių kovotojai demonstruoja Taline su nepriklausomos Estijos vėliava, kuri buvo uždrausta nuo 1940 metų, kai Sovietų Sąjunga okupavo Estiją, bet dabar vėl leista.

Irano — Irako pasitarimai New Yorke

Jungtinės Tautos. — Šią savaitę Irano ir Irako užsienio ministrai atvyksta į New Yorką pasitarimams su Jungtinių Tautų sekretoriumi Perez de Cuellar. Pasitarimų metu nustatytoje dienotvarkėje bus diskutuojamas planas, kaip abi vyriausybės planuoja vykdyti Saugumo tarybos priimtą rezoliuciją, kad būtų baigtas 8 metų karas Persų įlankos žemyne. Praėjusią savaitę Irakas pareikalavo tiesioginių derybų su Iranu, bet tuo pačiu metu puolė Irano karinius taikinius bei stovyklas. Iranas pranešė, kad jų užsienio reikalų ministeris Ali Velayati yra pasirošęs kalbėti su tokio pat rango ministru iš Irako pusės Tariq Aziz. Praėjusį trečiadienį Iranas atsisakė savo pasiūlymo ir tai patvirtino ne kartą praityje patirtą faktą, kad Iranu negalima pasitikėti.

Ekspertų komisija

Pagalau Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus kviečiami, sutiko atvykti abiejų valstybių atstovai į Jungtines Tautas. Ką sekretorius mano, kas yra būtina 598-jai rezoliucijai įgyvendinti, Iranas esąs pasirošęs vykdyti, pasakė Irano atstovas Jungtinėse Tautose savo spaudos konferencijoje.

Irakas pranešė esąs pasirošęs priimti Jungtinių Tautų sudarytą karinių ekspertų komisiją, kuri į Persų įlanką siunčiama šią savaitę. Komisija vietoje turi paruošti taisykles apie techniška įvykdymą ginklų pailaubų ir kad kiekviena šalis atitrauktų savo kariuomenę už tarptautinių pripažintų sienų.

Saugumo tarybos penki nuliai nariai — Amerika, Britanija, Kinija, Prancūzija ir Sovietų Sąjunga pareiškė

ne, streikai neturėtų tapti per dažnai panaudojama priemone darbo žmonių reikalavimams paremti, bet streikų įteisinimas padėtų išvengti, profsąjunginio pobūdžio konfliktų supolitiniuoti. Jei parlamentas priimtų siūlomą įstatymą, pastebi užsienio spaudos agentūros, Vengrija būtų pirmoji komunistų valdoma valstybė įstatymu leidžianti darbo žmonėms skelbti streikus.

visišką pritarimą generalinio Jungtinių Tautų sekretoriaus iniciatyvai, nes, atrodo, taikos pasitarimai yra ant teisingo kelio.

Kas atsakingas už karą

Vakarų diplomatai Jungtinėse Tautose mano, jog Irakas, kuris prieš metus sutiko su 598 rezoliucija, tikrai nori taikos, bet, kai pasisekė kariškai pakreipti karą, jį naudoja, pradėjo kelti naujus reikalavimus ir derėtis iš stiprios karinės pozicijos. Abiejų kraštų užsienio reikalų ministrai ir gen. sekretoriai turėtų susitarti dėl laiko, kada paliaubos prasidėtų ir, kad rezoliucijos dešimt punktų būtų vykdomi, i kuriuos įeina pasikeitimas karo belaisviais ir galutinis kariuomenių atitraukimas.

Kai bus paskelbta, kad prasi-deda taika, gen. sekretorius praneš planą tribunolo sudarymui, kuris turės padaryti sprendimą, kuris kraštas yra atsakingas už karo pradėjimą. To reikalauja Iranas.

Teismas atmetė sandinistų bylą

New Yorkas. — Manhattano federalinis teismas atmetė Nikaragvos sandinistų reikalavimą išmokėti 900,000 dol., kurie yra laikomi Amerikoje. Jie priklausė Nikaragvos geležies kompanijai, bet ją konfiskavo sandinistų vyriausybė. Teismas sako, jog pinigai turi būti padalinti tikriesiems šerinininkams ir tai šeimai, kuri pabėgo iš Nikaragvos, kai 1979 m. sandinistai nuvertė Samozos vyriausybę.

Šis teismo sprendimas turės įtakos ir kitiems atvejams, jei bus sprendžiamas Nikaragvos turto klausimas Amerikoje. Teismas nesutiko, kad prašomi pinigai būtų perleisti dabartinei sandinistų vyriausybei. Teisėjas Irving Kaufman aptarė teismo sprendimą, paaiškindamas, jog Nikaragvos sandinistai nusavino geležies kompaniją neatlygindami jos savininkams. Bando šeima, norėdama išsaugoti savo gyvybę, pabėgo 1979 m. birželį iš savo tėvynės, sako teisėjas. Bando šeima dabar gyvena Hondurso valstybėje.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

— **Rygoje** įvyko „Balticos“ festivalis, kuriame iš Lietuvos dalyvavo penki vienetai — Vilniaus universiteto folklorinis ansamblis „Ratilio“, Vilniaus inžinerijos statybos instituto grupė, Ciurlionio meno mokyklos ir technologijos instituto folkloriniai ansambliai ir Šilutės Inkalnių kaimo etnografinis ansamblis. Festivalyje dalyvavo daugiau kaip 1,700 dainininkų, šokėjų, muzikantų ir liaudies meistrų. Kitais metais „Balticos“ festivalio rengėjai bus estai.

— **Lietuvoje** nuo liepos 1 d. taupomojo banko įstaigoms pavesta sąjunginio susivienijimo „Vnespolislytorg“ čekius keisti į rublius. Bet tai turi būti padaryta iki gruodžio 31 dienos.

— **Ramygaloje** to krašto žmonių buvo paminėtas vyriausio amžiumi Lietuvos poeto ir vertėjo Jono Graičiūno 85 metų sukaktis.

— **Klaipėdoje** estradinių dainų konkurse pirmąją vietą laimėjo E. Kučinskio daina „Marių šviesa“ pagal E. Kelmicko eilėraštį. Konkursui buvo gauta 40 kūrinių.

— **Jurbarko** Klotimo teatro trupė, vadovaujama režisierės D. Budrytės, parodė L. Didžiulienės komediją „Lietuvaitės“. Klotimo teatre vaidina įvairių profesijų žmonės — gydytoja J. Jokšienė, statybininkas S. Petraitis, mokytoja A. Kukliauskaitė, darbininkas C. Juškaitis ir kiti. Klotimo teatro trupės spektakliai vyksta liaudies menininkų klube „Mituva“, kuris veikia senųjų dvaro rūmų fligelyje.

— **Vilniuje** Dailės parodų rūmuose pirmą kartą buvo atidaryta dailininkės Kazimieros Zimblytės tapybos ir piešinių paroda. Dailininkė labiau pažįstama iš tekstilės darbų — jos kilimai eksponuojami parodose ir jos darbai yra ne tik Sovietų Sąjungoje, bet ir Prancūzijoje ir Graikijoje.

— **Vilniuje** įvyko istorikų konferencija, kurioje buvo per tris dienas dvidešimt pranešimų, nagrinėjančių įvairius Lietuvos istorijos tarpinius. Pranešimą „Istorijos mokslo uždaviniai dabartiniame visuomenės raidos etape“ padarė Lietuvos komunistų partijos sekretorius L. Šepetys. Daugiau neturime apie tai žinių.

Estijos žmonių frontas

Tikslas — sistemos pakeitimas

Talinas. Praėjusį rudenį Estijos komunistų vyriausybė pasiūkė iš pasiūlymo nutraukti ekonominius ryšius su Maskva. Šį pavasarį Bruno Saul, vykdomojo komiteto pirmininkas, po įvykusių kelių demonstracijų, pasirašė, kad tai būtų padaryta. Birželio mėnesį KGB viršininkas Karl Kortelainen patraukė atsakomybę tuos, kurie buvo iškėlę tautinę laisvos Estijos vėliavą. Tuoj po to Komunistų partijos vadas paskelbė, kad nebedraudžiama iškelti Estijos tautinę vėliavą, kuri buvo naudojama iki okupacijos 1940 m. Saul ir Kortelainen pareiškė, kad tai yra prieš Komunistų partijos primatą ir prieš Maskvos nusistatymą. Dar yra ir daugiau taip galvojančių Estijoje, rašo New York Times.

mes norime, kad mūsų vadai būtų atsakingi savo žmonėms, norime išsaugoti tautinę kultūrą ir papročius. Aš manau, kad mes pradėjome labai svarbų darbą Estijoje“. Žurnalistas sako, jog Estijos fronto veikla, kai jis lankėsi Taline, jautėsi visur.

Posėdžiai estų kalba

Nuo Fronto susiorganizavimo gegužės mėnesį, jie laimėjo tai, kad buvo pakeistas partijos vadas, gavo daugiau teisių kai kuriose srityse savarankiškai tvarkytis ir panaikino 48 metų trukusį draudimą naudoti Estijos tautinę vėliavą.

Naujasis partijos vadas Vaino Valas, kuris prieš mėnesį perėmė pareigas, patvirtino daugelį Fronto pasiūlymų ir jie buvo iškelti Komunistų partijos konferencijoje. Estijos frontas, reikalauja, kad partijos posėdžių nutarimai būtų protokoluojami ne rusų, bet estų kalba. Tai jau vykdoma. Frontą palaiko 800 mokyklų, fabriku, ligoninių, institutų ir daug įvairių įstaigų. Frontas turi daugiau kaip 100,000 narių.

Birželio 17 d. buvo susirinkę Fronto kviečiami 150,000 žmonių Talino parke, palai-kydami tą organizaciją ir išklausti delegatų pranešimo, kurie buvo konferencijoje. Tada estai nešė tautines vėliavas, puošė langus tautinėmis spalvomis. Fronto išleistas informacinis pranešimas buvo platintas įstaigose.

Šio mėnesio vieną vakarą Taline Marksizmo-Leninizmo institute susirinko 400 estų intelektualų, kuriems kalbėjo Fronto vadai. Ten buvo diskutuojami tokie planai, kurie vargiai patiktų Marksui ir Leninui Maskvoje, įskaitant ir tokį pasiūlymą, kad Estija įvestų savo atskirą valiutą.

Frontas — ne opozicija

Žurnalistas primena, jog Gorbčiovas yra pasakęs, kad jokia alternatyva ar opozicijos partija nebus toleruojama. Frontas, tačiau, yra opozicinė partija visa to žodžio prasme. Rusų kalba leidžiamame laikraštyje buvo rašyta, jog yra tiesa, kad Frontas veikia glaudžiuose ryšiuose su partija, bet naujajam frontui niekada negalima leisti, kad jis prarastų savo nepriklausomumą.

Estai reikalauja, kad Frontas nominuotų kandidatus į visas valdžios vietas, kurie pagal Gorbčiovo persitvarkymo planus, yra priimtini. Daugeliui estų Frontas yra opozicijos partija. O estų jaunimo laikraštis rašo: „Estijoje 48 metus buvusi vienos partijos sistema įrodė, kad tokia sistema yra neetiška ir netinkama“.

KALENDORIUS

Liepos 26 d.: Ona ir Joakimas, Svė. M. Marijos tėvai. Daugintas, Meilė, Gluosnis, Greitutė.

Liepos 27 d.: Rudolfas, Natalija, Pantaleonas, Svalia, Sergijus, Žintautas.

ORAS

Saulė teka 5:37, leidžiasi 8:16. Temperatūra dieną 80 l., naktį 69 l.

Reikalingas laikas

Ortega taip pat pageidavo pasitarimų su Amerikos vyriausybe ir kreipėsi į kaimynines vyriausybes, kad pradėtų atskirus pasitarimus pasirašyti Gvatemaloje sutartai peržiūrėti. Bet, nors laikydamas alyvos šakelę vienoje rankoje, su kita grūmojo Amerikai. Jis atvyko su didele karine apsauga, nors ta sritis pasižymi savo palankumu sandinistams. Ant estrados, kur jis kalbėjo, buvo iškabintas užrašas: „Melton išvyko, Reaganas traukiasi, revoliucija gyvuos“. Jis pasakė, kad priims naują Šiaurės Amerikos ambasadorių, bet ne Melton. Praėjusią savaitę ir Sandinistų ambasadorius turėjo išvykti iš Amerikos.

Kaltinimai Amerikai

Kai prez. Ortega kalbėjo, šalia stovėjo 12,000 kareivių ir daug policijos su dviem paruoštais malūnsparniais. Kelias iš Managvos ir šį Juigalpos miestelį buvo susisiekimui uždarę. Jis puolė ir Amerikos spaudą ir Kongresą, kurie esą

Komunistų medalis

Ortega i šį minėjimą pasikvietė Cambodijos komunistų vyriausybės vadą Heng Samrin, kuris tarė žodį. Jam Ortega įteikė Nelsono Mandelos iš Pietų Afrikos medalį. Nors vyko Demokratų konvencija, bet Nelsono Mandelos 70 m. gimtadienis buvo ir Amerikoje tam tikros grupės žmonių paminėtas.

Užsienio žurnalistai dar primena, jog Nikaragvoje ekonominė padėtis tragiška, ypač maisto. Darbininkas mėnesiui teuzdirba tik apie dešimt dolerių ir daugelis iš jų neturi už ką nusipirkti mėsos ar pieno savo vaikams.

Siūlo leisti streikus

— **Budapeštas.** — Užsienio spauda praneša — Vengrijos valstybinės profsąjungos Švot generalinis sekretorius Sandor Nagy pasiūlė, kad krašto parlamentas rudens sesijoje įstatymu pripažintų darbininkų teisę streikuoti. Oficialiosios profsąjungos generalinio sekretoriaus nuomo-

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI. PAJĖGUMO UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

SVEIKAS MAISTAS – LAIMINGAS ŽILO PLAUKO SULAUKIMAS (35)

Dar nesenas būdamas, nesukibę saviškius apleisti širdies arterijų priskretimo ir jo pasekoje širdies atakos pakirstas, nes kapuose ir žilo plauko sulaukęs gausi patogią dviejų uolekčių vietą.

Sveikai valgant „labai skanaus lietuviško“ valgio ven-giant, į laimingą gyvenimą raginamas.

Ar Tamsta, šio skyriaus Skai-tytojai, žinai, ar įsivaizduoji, kad garsiausių pasaulyje širdies tyrimų (The Framingham Heart Study) direktorius dr. William Castelli savo 86,650 egzemplio-rių tiražų paskleistoje studijoje, „The Civilized Man“, tvirtina šitokią faktą: trys ketvirtadaliai žemėje gyvenančių žmonių neserga širdies arterijų ligomis – jie negauna širdies atakos. Akių niešpūsk ir nesistebėk, tokia tiesa išgirdęs. Taip, trys ketvirtadaliai, o ne koks ten vienas, kitas simtas tokių beatakių vaikščioja šios žemės takais. Ir štai dėl ko.

Žinoma, tokie širdies atakos, kaip tropikuose gyvenantieji, sniego nemačiusieji ir nepatyrusieji nesiranda arti mūsų. Tokie atakų nesulaukiantieji, beatakių gyvena Azijoje, Afri-koje, Pietinėje Amerikoje...

Dar vienas faktas krenta į akis: tokių beatakių nerasi didmiesčiuose, kaip daugumo mūsų širdies apgyventojų Chicagoje. Jie tokie gyvena toliau nuo didelių miestų.

Nori žmogų susirginti, turi jam vienu dalyku pasitarnauti

Jei nori žmones širdimi susirginti, reikia tik vieną dalyką jiems padaryti: suteikti jiems daug žaliukų. Tada jie visi iš mūsų (lietuvių) pamėgdžioti: valgyti, persivalgant taukais ir cholesterolio pertekusiu – tuo „labai skaniu, lietuvišku“ maistu, kaip, kad daugelis mūsų širdies dabar elgiasi.

Tada ir afrikiečiai bei azijatai susilauks per ankstyvo širdies arterijų priskretimo ir jo pasekmės širdies atakos. Tada mes lietuvių, kaip ir riebių ir cholesterolio gausiai persivalgančių amerikiečių, nemir-sime vieni per anksti širdies giltinės dalio pakirsti. Maistui tolerių turinčių, bet išminties sveikai mitybai stokingųjų, per riebių ir cholesterolio gausiai persivalgančių afrikiečių bei azijatų nesukaitomos eilės seks mus, vieni kitus pralenkdami, tarsi kapuose kada nors būtų buvę vietos per mažai.

Sklerosė vystosi nuo mažens; su ja kovokime visomis jėgomis dabar

Širdies arterijų priskretimas – arteriosklerozė („atheroscle-

rosis“) yra sudėtingas, daugelio priežasčių puoselėjamas ligos bėgis. Per ilgą laiką, paprastai net per dešimtmečius, ji vystosi. Dažnai gydytojų rodomi širdies arterijų skerspjūvio paveikslai vaizduoja toli pažengusi priskretimą, didžiulį sklerosę, kuri sukelia širdies anginą ir ne retai ataką. Širdies arterijų spindžiui užkandant, dauginasi arterijos vidinėje sienelėje esančios lygiųjų raumenų celės ir gausėja jungiamojo audinio kiekis. Toks vyksmas veda į ar-terijos skersmens susiaurėjimą. Tada mažiau kraujo patenka į širdies raumenį.

Tyrinėtojai Strong, Mc Gillan su talkininkais, tirdami mi-rusiųjų širdis, susekė, kad arterijų sklerosė jau ankstyvo-je vaikystėje prasideda, pasireiškia pirmiausia riebaliniais sluoksniais.

Žmogui sulaukus 20-40 metų amžiaus, kai kurie iš tų rie-balinį sluoksnį pasikeičia į sudėtingą, sustandėjusią elasti-tingą plokštę („plaques“). Daugeliui žmonių tuo laiku arterijos spindžio pradinis susiaurėjimas nebūna toli pažengęs: ši liga laikosi ramiai, nesukelia nusiskundimų kol žmogus sulaukia 40-45 metų amžiaus ar dar vėliau.

Tuo laiku arterijos spindžio susiaurėjimas jau gali pasi-reikšti reikšmingais kliniškais ženklais, kaip krūtinės angina ar širdies ataka („myocardial in-farction“, arba širdies raumens infarktas). Tokių ligonių net ge-ram trečdaliui (35 procentams) arterijų priskretimo liga pasireiškia pirmą ir paskutiniu reiškinio: staigia širdies mir-timi.

Net ir didžiausias medicini-škas ožys, užsispyrėlis lietuvis dabar supras, kad turėti sveiką, gerai kraują po kūną varinėjan-čią širdį, ar nuo persivalgymo „labai skaniu lietuvišku“ mai-sui ją mirusią (kas trečiam taip sergančiam tas atsitinka) yra pasaulyje didžiausias skirtu-mas.

Todėl dabar yra pats laikas kiekvienam lietuviui atverti akis medicininiškai faktui: būtina atsispirti įvairiopam širdies alinimui – atsakyti draugauti su širdies atakos (taigi ir 35% staigos širdies mir-ties) prišaukėjais („risk fac-tors“).

Septyniolika širdies atakos
prišaukėjų

Iki šiol šis skyrius priskaitė visą velnio tuziną širdies atakos šauklių. Jų skaičius dabar pa-didinamas iki septyniolikos.

Pirmaeiliai savu svarbumu širdies arterijų priskretimą bei susiaurėjimą sukeliantieji veiksniai, prišaukiantys širdies ataką yra keturi: 1. paveldėji-

mas; 2. per riebus kraują; 3. pakeltas kraujospūdis ir 4. cigarečių rūkymas.

Antraeilų širdies arterijų sklerosės prišaukėjų yra visos velnio tuzinas: 1. amžius; 2. vyriška lytis; 3. per didelis svor-is; 4. užsėdėjimas bei ne-judrumas; 5. vidaus liaukų („en-docrine“) sekrecijos netvarka; 6. per burną imami vaistai prieš pastojimą („oral contraceptive agents“); 7. įtampa („stress“); 8. kraujo sutirštėjimo ar krešėjimo pakitimas bei sutrikimai („thrombogenic disorders“); 9. kraujo dinamika; 10. nuodai, imtinai ir alkoholis, kava, tikra arbata, kakava, pepsai; 11. netinkama mityba – „labai skanus lietuviškas valgis“; 12. cukraligė bei cukraus nepa-kenkimas („glucose intole-rance“); 13. beskausmis širdies arterijų priskretimas, suseka-mas tik po pasimankštinimo („exercise“) daroma elektro-kardiograma.

Iš anksto atsakykite galimų atsakyti širdies atakos prišaukėjų

Iš visų 17-kos širdies atakos prišaukėjų tik trijų negalime sava valia dabar pakeisti; tai amžius, paveldėjimas ir vyriška lytis. Nesveiką paveldėjimą per ilgą laiką galima kiek aptram-dyti, gerinant žmogaus rase: liguistas paveldimas negeroves turintieji privalėtų nesusilaukti vaikų. Tada paveldima liga nebus platinama.

Gi vyriška lytis jau pati savaime yra vienas vyrui širdies atakos kvietėjas dėl to, kad vyrai stokoja moteriškųjų hormonų. Už tai kur tik pasisuksi – vien našles sutiksi: jos ilgiau gyvena už vyrus.

O su amžiumi padidėja ir sklerosė. Ne visi su amžiumi susilaukia vienodai didelės sklerosės. Čia irgi įtakos turi pri-gimtis ir paties žmogaus gyveni-mas – valgymas, kiek jis prisilaiko sveiko gyvenimo dėsnių. Tą jo prisilaikymą lemia jo as-menybės subrendimas, jo nusiteikimų ir tikrą asmenį išsivystymas, pradedant nuo mažens.

Mat, tik tikru žmogui savais nusiteikimais (būdu, asmenybe) išsivystęs asmuo pajėgia pildyti medicinicos patarimus ir už tai susilaukia sveikesnės senatvės. Duokim tokią moteriškę, nega-luojančią paveldėjimu gautu per riebiu krauju, net iki 500 mg% cholesterolio kraujuje turinčią. Alvu dieta kuo griežčiausiai užlaikytina tokiais atvejais; vaistai tik kaip priedas: niacinas imtinai didelėmis dozėmis – po kelis gramus per dieną. Net ir taip griežtai tvarkantis, tokiais atvejais liga nesitvarko kaip norėtina. O ši ligonė dalyvauja vestuvėse ir, nenorėdama iš kitų išsiskirti, kerta steikus, kuri būdama sveikiausia. Ji kerta šaką, ant kurios pati sėdi. Tokių kirtukų mūsų tarpe pilnas maišas yra: nesigina kaip reikiant net nuo mirtinos ligos. Čia visu ryškumu iškyla svarba žmogaus asmenybės sunormavimo: tik sunormavusieji pajėgia neap-leisti kelio dėl takelio.

Dešimtmečius snaudę lietu-viai jau mėgina atgimti sveikesniam gyvenimui. Neapsileiskime ir mes savo sveikatą priežiūroje: gana dienomis snausti, naktimis siausti. Gana daugeliui miegoti, kada mūsų laukia įtempta veikla ginantis nuo atsiginamų širdies negerovių. Kiekvienas stenkimės, tiesiog maironiškai atbusti sveikatą ir vienas kitą raginkime susitvarkyti.

Dažnas paklaus, kaip pradėti sveikesnį keliu širdies gerovę pirmus žingsnius žengti, valgy-ti nesveiko senoviškumo atskiračius. Laimė, kad medicina šiandien jau žino tokį kelią. Sunkumas slepia mus visus, nors ir suaugusius, ne vi-

Augalinis maistas yra gausus nesuvirškinamais tirštumais, kurie ne tik širdies arterijas ir smegenų tokias saugo nuo užsikimšimo, bet ir žarnyną nuo vėžio.

sais nusiteikimais bei asmenybe išsivysčiusius iki normalumo. Tokie nepajėgia širdies sveika-ton žygiuoti net ir jiems prieinamiausiu, prankiausiu medicinos nurodomu keliu.

Kaip visose kitose žmogaus gyvenimo srityse, žmogaus subrendimas iki pajėgumo normaliai elgtis sveikatos srityje yra pats svarbiausias dalykas. Mat, tik nuo mažens nusiteikimais susitvarkęs asmuo pajėgia sveikai gyventi, jausti ir protauti. Tokio susitvarkymo pirmoje eilėje kiekvienas iš mūsų turime siekti visomis jėgomis.

Savonori kūrėjas, mokytojas, labai brandžios asmenybės savininkas Juozas Tamulis savu laiku baigė protiniai – emoci-niai atsilikusių vaikų pedago-gikos kursą ir sekmingai su to-kiais dirbo kurį laiką. Jis tvir-tina, kad daug protiniai atsilikusių vaikų išauga kūnu, o protu bei nusiteikimais vis dar ir toliau palieka atsilikusiais. Net ir žilo plauko sulaukę tokie savo protinio bei jausminio atsi-likimo neatsikrato. Jie net nau-jausius medicinicos pasiekimus laiko kaip per stiklą rodomus saldinius, peršamus palaižyti.

Už tai dabar mes visi ryžki-mės nuolat lavinti – žmogiinti savus nusiteikimus, kad pajė-gtume sėkmingiau pasinaudoti naujausiomis medicinoje ži-niomis. Tai ypač svarbu saugo-jantis nuo sklerosės, nuo jos pasekmių širdies atakos pavi-dale.

Sunku lenkti kreivai išaugusį medį

Sveikatonėjimas menkam asmeniui yra sunkus, bet jis bū-tinas, norint ilgiau gyvenimu džiaugtis. Sunku lenkti suram-bėjusį medį. Lygiai nelengva se-ną šunį išmokyti naujų triukų. Tokio pat sunkumo lauktina vedant ir suaugusį, i-dešras, kiaušieną ir taukus ipra-tusį mūšikį, vesti širdies sveika-ton lėsiu ir cholesterolio neiškloto keliu. Nors toks vedimas ir sukeltų devynis prakaitus, bet mes gydytojai turime juos vesti sveiku keliu, o jie turi juo eiti, nežiūrind jų ožiavimosi išvada. Visi dabar nusi-grežkime nuo persivalgymo ir pradėkime valgyti gyvenimui. Gana mums kūną bombarduoti tonomis riebalų ir cholesterolio. Vitutinė, būdinga amerikietė savo gyvenime suvalgo 5000 svarų riebalų, o toks vyriškis – net 7500. Tai tik vidutinis ap-sikrovimas riebalais, kai kurie žmonės gardžiuojasi net dvi-gubu riebalų kiekiu.

Tik žvilgtelėkime į savo mitybos veidrodį ir matysime kaip mes lietuvių pėda pėdon sekame persivalgant būdinga amerikietį. Aišku, kad gana mums eiti jo einamu keliu šir-dies atakoni!

Pasiskaityti. Archives of In-ternal Medicine, May 1988, Vol. 148 No. 5.

SEKASI „TRIBUNE“

Tribune bendrovė, kuri leidžia „Chicago Tribune“, antrą šių metų ketvirtį turėjo žymiai padidėjusias pajamas – net 63,6 mil. dol. Pajamos paaugo 31% – rekordinis padidėjimas.

Laiškas

INFORMACIJOS PAPILDYMAS

„Draugo“ liepos 15 d. laidos (1 psl.) pranešime apie Pavergtųjų Tautų savaitės proklamacijos pasirašymą liepos 13 d. Baltųjų rūmų rožių sode pasakyta: „Š lietuvių dalyvavo LB JAV krašto pirm. Vytautas Voletas“.

Ši informacija patikslintina: Prezidento Reagano pasirašytos deklaracijos renginio gausių dalyvių tarpe buvo ir daugiau lietuvių: Lietuvos diplomatinės tarnybos šefas, dr. Stasys A. Backis, Vliko tarybos pirm. prof. B. Račkauskas, Altos igaliotinis sostinėje dr. Jonas Genys, JAV Lietuvių jaunimo sąjungos pirm. Darius Sužie-dėlis, Vliko įstaigos vedėja Margarita Samatienė, Lietuvių inform. centro Washingtono įstaigos atstovė stud. R. Vir-kutyte, žurnalistas Vladas Būtenas ir dar keli kiti. Pir-mame suole sėdėjo ne tik Bend-ruomenės pirm., bet kiek-mačiau, taip pat dr. Backis ir B. Račkauskas.

Su pagarba,
Juozas B. Laučka

ARKLIŲ LENKTYNĖS MIESTE

Chicago miesto centre ati-daryta salė, pavadinta Winners Circle, 223 W. Jackson. Joje veikia televizijos, rodančios arklų lenktynes. Atsilankan-tieji žmonės kloja pinigus, siek-dami laimėti, jei išbėgs pirmuo-ju jų pasirinktas arklis.

NUOSAVYBIŲ MOKESČIAI

Chicago miesto priemies-čiuose siuntinėjama nuosavybių mokesčių sąskaitas. Šiaurinės ir šiaurvakarių dalių savininkai ras sąskaitas truputį mažesnes, patinės ir pietvakarių dalies gyventojai bei priemiesčių savi-ninkai gaus sąskaitas kiek aukštesnes. Dėl paramos mo-kykloms kai kuriuose priemies-čiuose mokesčiai pakeliami apie 25%.

GERA VERSLUI VIETA

Cushman ir Wakefield firma, ištyrusi JAV didžiuosius miestus, skelbia, kad geriausia ver-sliui vieta yra Atlanta, po to San Diego ir Bostonas, o Chicago – ketvirtoje vietoje, taigi vis tiek pralenkia daugumą JAV miestų.

JAV LB Religinių reikalų tarybos pirm. kun. Viktoras Dabušis paruošė ir 25 lituanis-tinėms mokykloms išsiuntinėjo anketas jaunimo religinio auk-lėjimo klausimais. Į anketas at-sakė 16 mokyklų. Anketos duomenis planuojama paskelbti atskiru straipsniu.

JAV Demokratų partijos centri-nis komitetas paprašė JAV LB Krašto valdybą artėjančių prezidentinių rinkimų tikslu su-darytam partijos platformos

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesijunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	\$40.00	\$25.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbi-mų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

komitetui pateikti siūlymus rūpimais klausimais. Tai bus puiki proga pasisakyti Lietuvos okupacijos, žmogaus teisių pažeidimo ir bendraisiais užsienio politikos klausimais.

JAV LB Waterburio LB apy-linkės valdybą sudaro: Linas Balsys – pirm., Kastytis Vaitkus – vicepirm., Aldona

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. – 337-1285

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIA
(Aukliai nuimami kabinetė)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplestusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. P. KISIULIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išsiskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KŪDIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1166;
Rezid. 385-4811

DR. TUMASONIO KABINETO PERĖMĖ
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12, 1-6

Raugalienė – sekr., Viktorija Silliman – Izd., Jūratė Vaitkutė – narė politiniams reikalams ir Albina Paliulienė – narė specialiems uždavi-niams. Į kontrolės komisiją įeina Vaclovas Kuzmickas, Vin-cas Skladaitis ir Jonas Raugelis.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIA
2636 W. 71st Street
Pirma trečiadieniai, ketvirtadieniai ir penktadieniai.
Susitarimui skambinti 436-5566

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą
Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. – Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabineto perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė – Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 – Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė – Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATO CHIRURGIA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

JOHN P. WAITKUS, M.D., FACS
SPECIALISTAS CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross ligoninėi
2700 W. 43 St., Tel. 927-3231
Kalbame lietuviškai
Val. pagal susitarimą: pirm. antr. Ketv. ir penkt. nuo 3-7 v.

Lietuviai saugo savo širdies arterijas nuo priskretimo palioves maitintis dešra, kiaušieną ir taukais ir pradėjęs jas gaivinti vaisiais, daržovėmis, javais ir riešutais.

MELU IR KRAUJU

Šio rašinio antraštės žodžiai paimti ne iš kokių nors „iš užsienį pabėgusių lietuvių nacionalistų propagandinių tauškalų“, kaip ligi šiol komunistų rašeivoms mąsų apšaudavo, bet iš tarybinės spaudos. Taip rašo rašytojas Mykolas Karčiauskas (gimęs 1939 m.), komunistų partijos narys nuo 1963 m., poetas, kelių knygų autorius. Jo rašinys „Išmintis, atminimas, valia“ paskelbtas „Liter. ir meno“ savaitraštyje (Nr. 28, VII.9). Štai keletas ištraukų.

„Kur beieitum, bevažiotuot, sutiksi žmonių, grįžusių iš Sibiro, tarybinių lagerių. Skaudūs ir trumpi prisiminimai. Tik atminimas gilus. Ir vis prasi-veržia — už ką? Kaip gyvuliui! Sutryptas žmoniškumas, motinystės šventi jausmai“.

„Kelyje į tremtį nuo motinos išplėšė sergantį kūdikėlį ir išmetė leisgvyjį į pagelkelio savartyną... Dar gyva, sunkiai alsuojanti... Išplovė Rafaelio drobės skyles... O ką ištvėrė žmonės, atplėsti nuo žemės, pa-pročių, kalbos? Kas parašys jų gyvenimo istoriją? Dabar jau geriau išgirstame, kad tai tarybinio gyvenimo juodinimas, šviesių idealų šmeižimas. O pa-bėgę į užsienį? Stalinizmo pa-būgę žmonės? Ar visi jie prieši-ai? Arguiti užsienio propagandos? Ar baisios tikrovės. Istorija buvo rašoma melu ir krauju“.

„Septinmetėje mokykloje, atsivėrė lietuvių kalbos vadovėlį, skaitė-me: „Draugas Stalinas moko...“ Neigudusiom rankom rašom ant lentos sakini: „Mes ne vergai — ne mes! O pro šalį darėjo ve-žimai, kuriuose sėdėjo ant ryšulių kaimo žmonės, kaimy-nai iš palaukių. Ašaros jau buvo paliktos gimtame kieme, atsi-sveikinant su kaimynais, gy-vuliais, sodo obelimi, palangių darželiais... Kelintą jau kartą ėjo Lietuva pro Rūpintojėlių skausmingus veidus į tremtį, į kalėjimus! Be teismo, be pasi-gailėjimo liejos kraujas. Ke-lintą kartą vel sutrypti takai do-rybės, žmoniškumas, tėvynės meilė, draugai, vienybė, va-dinasi ir valstybė, lyg kazokų arkliais sutrypti lietuvių suki-lėlių kapai“.

Dėmesio vertas partinės istorikės bei daktarės-profesorės Vandos Kašauskienės (gim. 1934 m., partijos narė nuo 1959 m.) ilgokas rašinys „Prieštar-ingi istorijos puslapiai“ („Tiesa“ Nr. 156, VII.5). Ji rašo, kad „baudžiamųjų operacijų prieš antitarybinį ginkluotą po-grindį buvo imtasi tuojau pat. Jas vykdė VRLK (NKVD) ka-riuomenė ir milicija. Ypač akty-vus buvo P. Vetrovas, anksčiau vykdęs masines represijas prieš Krymo totorius, čekėnus ir ingušus. Jam talkinė 7000 striub.“

Toliau autorė rašo, kad nepra-ėjus nė metams „nuo respubli-kos išvadavimo buvo panau-dota nepaprasta priemonė — gy-ventojų trėmimas administra-cine tvarka, be teismo. Buvo deportuoti (1945 m.) 5479 žmo-nės (1504 šeimos). 1946 m. — 2082 žmonės (501 šeima)“. Bet didžiausi trėmimai buvę vyk-domi kolchozų steigimo metu: „1948.V.22-27 iš respublikos buvo išstremti 39,482 žmonės (11,233 šeimos). Nuo trėmimo pasislėpė 1200 šeimų“.

Bet eikime toliau: „1949 m. buvo išvežti 32,735 žmonės (9633 šeimos); 1951 — 20,357 žmonės (5139 šeimos). 1952 metais — 2934 žmonės (526 šeimos)... Šiuo metu turimais duo-nimimis, 1945-1952 m. be juri-dinio pagrindo iš Lietuvos iš-tremta 108,362 žmonės (29,923 šeimos)“. Duomenys, kaip ma-tome, nepilni, juose yra daug

„kruvinių dėmių“, nes ir ta pati V. Kašauskienė pastebi: „Par-tijos istorijos instituto archyve yra daugeliui istorikų žinomas 1959.IV.9 d. A. Sniečkaus pasi-rašytas raštas TSKP Centro Komitetui dėl Stalino kulto pa-darinių likvidavimo respubli-koje. Jame nurodoma, kad liau-dies priešui Berijai vado-vaujant... buvo represuoti daugiau kaip 200,000 asmenų arba 8 procentai Lietuvos gy-ventojų“.

Gal netolimas laikas, kai bus atverti ir kiti archyvai. Tada ir aukų skaičius gerokai padidės.

Okup. Lietuvoje dabar visi, komunistai ir nekomunistai, sutaria, kad turi būti pastatytas paminklas Stalino aukoms. Bet čia nuomonės kiek išsiskiria. Stalinistų liekanos teigia, kad reikia pirmiausia pastatyti pa-minklą nužudytiems komunistų partijos nariams, kiti, kad vi-siems tremtiniais, dar kiti, kad atskiri paminklai vieniems ir kitiems. Spaudoje vyksta disku-sijos, koks turėtų būti tas pa-minklas.

Rašinio pradžioje mūsų cituo-tas Karčiauskas sako: „Tai pa-statykim paminklą tautos kančių atminimui. Pastatykim paminklą iš Lietuvos laukuose surinktų akmenų, lyg nekaltų žmonių suakmenėjusių ašarų, puoselėdami meilę Tėvynei, žmogui. Turi būti tokia vieta, kur mes atėję nusilenktume žmonėms, kritusiems nuo repre-sijų, išskentusiems sibirais, paže-minimus ir niekinimą. Mes ne vergai, vergai — ne mes“.

Bet labai originalų ir mūsų dėmesio vertą paminklo pro-jektą siūlo Vytautas Landsber-gis („Gimtas kraštas“ Nr. 28, VII.13): „Rašoma apie paminklą stalinizmo aukoms. Žmonės renka lėšas. Noriu pasiūlyti pro-jektą. Tebus tai vagonas, vadi-namas gyvulinis, su kryžmai užkaltomis durimis ir mažyčių langelių pastogė, kuris savo rožutų būtų palkaitas (kaip ka-daisė kelionės tarpnyje iki Minsko, o dažnai ir Uralo) ir dar apraizgytas spygliuotomis vielo-mis. Viena kita kabaliojanti nuo stogo spygliuota viela sudarytų papildomą plastinį kontrastą uždarai, neva taisyklingai va-gono masei. Ant vagono sienų iš tolo matytųsi stambūs skaičiai: 1941, 1948, 1949, gal dar kokie patikslinimai. (Ar tilptų šimtai tūkstančių vardu?) Vagonas stovi ant trumpos tikrų bėgių atkarpos, kuri neveda niekur. Paminklo vieta — Vilniaus geležinkelio stoties aikštė, kur ligi XX partijos suvažiavimo rįsgoto tėvo, vado ir mokytojo monumentas, laikydamas kairę ranką ant užpakalio susuktą cementinį popierių. Šio projekto privalumas — pa-minklas būtų paprastas, raiš-kus, nesunkiai įgyvendina-mas... Gal dar pavyktų rasti autentišką vagoną — iš tų pačių — turėtume ir išsaugotą ai-nias pamokantį muziejaus eksponatą“.

„Der Spiegel“ (Nr. 27, VII.3) rašo, kad Gudijoje, Minsko sri-tyje, pradėti atkasinėti masiniai nužudytųjų kapai, kuriuose bu-vusios palaidotos 1937-1940 m. Stalino aukos. Tiksliau vietovė nenurodyta. Galbūt tai yra Čer-venės kapynas, kur nužudyta bei palaidota ir keliasdešimt lietuvių. Bet Sovietų Sgoje yra daugybė kitų masinių kapų, kur palaidota daugybė lietuvių. Taip „Klaipėdos leidžiamas „Lietuvos jūreivis“ atspau-dinęs ruso igarkiečio R. Garcia-kovo laišką iš Igarkos, kur jis aptikęs lietuvių kapus. Vien 1948 m. liepos mėn. Igarkoje žuvę 48 lietuviai. b.kv.

NAUJA SCHIZMA — DIDYSIS RŪPESTIS

Arkiv. Lefebvre laikosi tradicijos, bet atsiskiria nuo Bažnyčios

L. TULABA

Pijus XII su pagrindu, svarstydamas klausimą, ar nebūtų pravartu suaukti visuotinį Bažnyčios susirinkimą, numatė galimą pavojų sukelti pavojingų tikėjimo tiesų aiškinimų ir ypač klaidingą jų praktiškam gyvenimui pritaikymą. Todėl apsisprendė nesimti iniciatyvos. Jos ėmėsi jo įpėdinis popiežius Jonas XXIII. Bet ir jis jau pirmos Vatikano II susirinkimo sesijos eigoje tam tikra prasme apsisvylė, nes visi paruošiamieji susirinkimui dokumentai praktiškai buvo atmeti ir vilius greitai užbaigti susirinkimą bei jį praveisti, kaip būtų norėjęs, dingio. Juo labiau, kad jo sveikata pašlįjo tiek, jog praktiškai nepajėgė visa kontro-liuoti.

Susirinkimą užbaigė Jono XXIII įpėdinis popiežius Paulius VI. Jis bandė kontro-liuoti susirinkimo sprendimus. Daugeliu atvejų asmeniškai kontroliavo ir taisė kai kuriuos tekstus, kurie galėjo kelti abejonių bei mesti šėšelių principuose klausimuose. Ypatinai karštų diskusijų vyko dviem klausimais: de libertate religiois ir de collegialitate, t.y. apie laisvą pasirinkimą tikė-jimo ir apie kolektyvų hierar-chinį tvarkymą Bažnyčioje. Šiuo pastaroju klausimu popiežius Paulius VI pakar-totinai padarė savo ranka tekste pataisymus, nes buvo tam tikra tendencija apriboti popiežiaus valdžią ir pastatyti pavojų jo primatą. Žodžiu, Vatikano II dekretai, kurie lie-čia tikėjimo principus, yra pilnai atitinkanti tradiciją, t.y. tradicinį Bažnyčios mokymą. Tačiau galima gal apgailestauti kai kurių terminų bei išsireikšimų ne visai tinkamą parinkimą bei panaudojimą. Šie kai kada kai kur nėra preciziški ir gali būti įvairiai aiškinami, net nukryp-tant nuo tikrosios dekreto teigimo prasmės.

Todėl arkiv. M. Lefebvre klysta, kai teigia, kad Vatikano II susirinkimas padaręs nutarimų bei teigimų, kurie nesiderina su tradiciniu Bažnyčios mokymu. Tačiau turi pagrindo nesutikti su eile Vatikano II nutarimų aiškinimų ir nesutikti su tuo, ką kai kurie teologai nurodo kaip Vatikano II nutarimų mintį ir dvasią. Vatikano II susirin-kimas pripažino, kad kiekvie-nam turi būti laidojama laisvė tikėti ir gyventi pagal savo ištikimimus, bet jokių būdu neteigia, lyg visi tikėjimai būtų lygūs. Priešingai, kalbant apie ekumenizmą, pabrėžiama, kad

Kristaus valia yra, jog būtų viena avidė ir vienas ganytojas, nes tik viena yra Evangelijos tiesa. Nors prileidžiama hierar-chinis bendradarbiavimas Bažnyčios apaštalinėje veikloje, bet aiškiai pabrėžiama popie-žiaus primatas. Keista, kad arkiv. M. Lefebvre, nors dedasi tradicijos gynėjas, praktiškai paneigė popiežiaus primatą, pašventindamas keturis vys-kupus prieš popiežiaus valią.

Tikroji naujos M. Lefebvre schizmos priežastis yra liturginė reforma. Ji buvo paskubomis ir nevykusiai paruošta ir dar labiau nevykusiai praveista. Jei popiežius Paulius VI atidžiai sekė ir kontroliavo Vatikano II sprendimus bei nutarimus, tai liturginę reformą patikėjo praveisti kard. Lercaro vadovau-jamai komisijai, kuri buvo išimtinioje įtakoj liberalų „li-turgistų ir teologų“. Šie siekė viso centre statyti žmogų, o ne Dievą, bendruomeninę, o ne individualinę maldą, išorinį rodomąsi, o ne mistinį jungi-mąsi su Dievu. Pagal juos žinojimas liturgijoje turėjo at-sistoti virš tikėjimo, veiksmas — virš paslapties, žmogiškos apa-raiskos — virš transcendencijos. Be to, ruošiant liturginę reformą buvo turėta prieš akis siekimas daugiau priartėti prie kitių krikščioniškų konfesijų ekumenizmo sumetimais.

Iš čia tendencija mažinti Dievo Motinos garbinimą. Iš čia itin pavojingas bandymas nu-vertinti Švčiausio Sakramen-to viešą ir privatų garbinimą, statant net pavojun tikėjimą į realų Kristaus Kūno ir Kraujo buvimą Eucharistijoje. Beveik nustota kalbėti apie šv. Mišių aukta. Pradėta kalbėti apie šventą Vakariene (Holy Supper, hl. Mahl, Coena Dei), apie šventą Subuvimą (Assemblea), apie Eucharistijos celebravimą (celebratione eucharistica). Vietoj altorių bažnyčiose pradėta statyti stalai. Taber-nakuliai dūg kur nustumti ir nuošalę ar už šalimai esančias koplyčias. Pradėjo būti šalinami iš bažnyčių šventųjų paveikslai bei statulos. Pradėjo plisti abejonių net dėl kunigystės sakramento. Plačiai kalbama apie sacerdotium ministeriale — tarnavimo kunigystę, pabrė-žiant, jog yra visuotinė kunigystė, kuriai visi krikšty-tieji priklauso.

Net Bažnyčios supratimas pradėta klaidingai aiškinti. At-siranda kunigų ir vadinamų teologų, kurie teigia, kad Baž-nyčia yra tikintieji. Jei taip

būtų, tai tikintiesiems pri-klausytų teisė tvarkyti Bažnyčią ir, žinoma, demokra-tine tvarka. Tačiau taip nėra. Bažnyčia yra mistinis Kristus. Bažnyčia yra Kristaus. Jis ją tvarko bei valdo per savo įpėdinį — Romos popiežių. Bažnyčioje todėl yra ne demokratinė, o teokratinė — hierarchinė santvarka.

Visi šie ir kiti iškrypimai, o jų buvo ir yra daugiau, negu galima suminėti, daugeli tikinčiųjų stebino ir gąsdino. Daugelis, ne vien Lefebvre, ėmė kelti balsą, prašyti paaiški-nimų, rodyti nepasitenkinimą ir net piktintis.

Pats arkiv. M. Lefebvre pra-džioje bandė prašyti audiencijos pas popiežių Paulių VI. Tačiau tam buvo priešingas tuometinis Vatikano Valstybės sekretorius kardinolas Villot. Popiežius todėl audiencijos nesuteikė ir asmeniškai neišklausė M. Le-febvre priekaištų ir prašymų. Centrinės Europos ir anglo-saksinių kraštų vyskupai paskubomis ir beatodairiškai stengėsi praveisti liturginę reformą. Lotynų kalba buvo pašalinta ir net uždrausta var-toti liturgijoje, nors tai prieštaravo popiežiaus Jono XXIII dekretui, kuriuo lotynų kalba buvo paskelbta kaip oficiali Bažnyčios kalba.

Pradėta spausdinti įvairiomis kalbomis nauji mišiolai be ritų Kongregacijos approbavimo. Kai kurių kraštų mišiolai kongre-gacijos buvo uždrausti, nes neatitiko liturginės Vatikano komisijos normų ir net neside-rino su tikėjimo tiesomis, ypač Eucharistijos. Kunigų atžvilgiu, kongregacija pakartotinai atmetė įvairių kraštų vyskupų paruoštus katekizmus.

Visa tai rodo, kad arkiv. M. Lefebvre nepagrįstai priekaiš-tavo Romos kurijai, kad ji tole-ruoja skleidžiamas tikėjimo klaidas. Jis pats pradėjo prie-šintis šv. Sosto patvarkymams. Atsisakė priimti naują šv. Mišių ritą. Ir toliau laikėsi tridentinio rito. Tikėdamasis gauti leidimą laikytis tridentinio rito, įsteigė Pijaus X religinę bendriją — vie-nuoliją. Deja, negavo nei vienuolijos patvirtinimo, nei leidimo pasilaikyti tridentinį ritą.

Kard. Silvio Oddi šiomis die-nomis padarytu pareiškimu, jei būtų gavęs savo vienuolijai patvirtinimą ir leidimą laikyti Pijaus V patvirtintą šv. Mišių tekstą bei ritą, greičiausiai schizmos būtų buvę išvengta. Nežinau, kodėl popie-

žius Paulius VI manė, jog „non expedit“ — nepravartu leisti Le-febvre ir jo sekėjams laikyti šv. Mišias tridentininiu ritu. Ir rašantis šias eilutes buvo prašęs šv. Tėvo leisti Lefebvre vienuolijai laikytis senojo rito ir gavo atsakymą „non expedit“! Greičiausiai buvo veikiamas lai-kytis griežtos linijos Prancū-zijos, Anglijos ir kitų kraštų vyskupų. Kaip liudija Jean Guittou savo knygoje „Dialoghi con Paolo VI“, Milano 1967, popiežius buvo nusistatęs ne tik suspenduoti neklusnų arkivys-kuot. Tik Jean Guittou maldaujamas susilaikė nuo eks-komunikos.

Kai arkiv. M. Lefebvre buvo suspenduotas, kai kurie jo įsteigtos seminarijos auklėtiniai paliko Econe ir kreipėsi į Studijų kongregaciją, vadovau-jamą tuo metu kardinolo J.M. Garonne, kad galėtų ruošti su-nygystei kurioje nors iš Romoje veikiančių popiežiškų kolegijų. Buvo priimti Nepomu-ceno — Čekoslovakų kolegijoje, bet pavesti prancūzų sulpicijon globai. Bet sulaukė didelio nepalankumo tiek iš globotųjų, tiek iš pačios kongregacijos, nors buvo neabejotinai geri klie-rikai.

Šitai primenu, ne kad norė-čiau daryti kam nors priekaiš-tus ar tuo labiau drįsčiau patei-sinti ark. M. Lefebvre užimtą liniją. Lefebvre neturi patei-sinimo. Jis pasielgė blogiau, negu tie, prieš kuriuos jis dėjosi kovojas. Atsidūrė šalia Kristaus Bažnyčios. Neišvengiamai jis ir jo sekėjai taps ana džiūstančia vynmedžio šakele, kuri atsidurs ugnyje. Dieve neduok, kad tai būtų amžinoji ugnis, apie kurią Kristus kalba Evangelijoje (Jon. 15.7s).

Kaip ir kitos atskalos, ši pa-mažu nudžiūs, išnyks, bet nuo-

stolių sieloms bus padaryta. Privalu daryti visa, kad nuostolių galimai mažiau būtų. Štai kodėl popiežius Jonas Paulius II, skelbdamas eksko-munikos dekretą Lefebvre ir jo sekėjams, drauge paskelbė Apaštalinį laišką „Ecclesia Dei“, kuriuo smerkia arkiv. M. Lefebvre pasielgimą atsisakant paklusti aukščiausiam Bažny-čios autoritetui po to, kai praktiškai beveik visi jo reikalavimai buvo priimti, bet tuo pačiu duoda nurodymų daryti visa, kad geros valios Lefebvre sekėjams būtų suda-rytos visos sąlygos grįžti į Bažnyčios vienybę. Visų pirma šv. Tėvas įsijauja vyskupus, kad laikytųsi nustatytų normų ir neleistų galimų iškrypimų litur-ginėse apeigose. Įsijauja taip pat, kad teologams nebūtų leista skelbti savo nuomonės, o mokytį Bažnyčios doktriną. Pabrėžia, kad bus sudaryta speciali vieno iš kardinolų vadovaujama komisija, kuri rūpintis duoti patvarkymų, kad palengvintų grįžimą į Bažnyčios vienybę tų, kurie yra suklaidin-ti, ir drauge patenkintų daugeli tikinčiųjų, ypač senesnės kartos, troškimą matyti verti-nimą ir palaikymą tradicinių praktikų Bažnyčios gyvenime ir veikloje, siekiant suderinti nova et vetera — naują ir seną. Žodžiu, vyskupai turės žiūrėti, kad išnyktų savivaliavimai bei neleistini iškrypimai liturgi-nėse apeigose, griežtai laikantis šv. Sosto paskelbtų normų. Bus grąžinta lotynų kalba bent dalinai liturgijoje ir teologinėse studijose. Bus, be to, leidžiama tam tikromis sąlygomis laikyti šv. Mišias pagal tridentinį mišiolą.

Baigdamas šv. Tėvas kviečia visus šių Marijos metų eigoje šauktis Dievo Motinos užtarimo, kad vienybė Bažnyčioje būtų atstatyta, kad visi būtų viena, kaip to meldė dangiskajai Tėvą kančios aki-vaizdoje dieviškasis Mokytojas (Jon 17).

Pasiruošę šokti... Iš kairės: Petras Petrauskas, Rita Likanderytė ir Danutė Petrusevičiūtė-Petrauskienė.

PALIKAU PĖDAS EUROPOJE

VINCAS ŠALČIŪNAS

4

Pravažiuojam pro Wiesbadeną, kuris ir lietuviams gerai pažįstamas. Garsios jo mineralinių druskų gydyklos jau buvo žinomos romėnams net prieš Kris-taus gimimą. Eltville miestelyje yra garsi Kur-fuerstliche Burg (Kunigaikštijos pilis), kurios valdovas turėjęs teisę dalyvauti imperatorių rinkimuose. Pakeliui sutinkami miesteliai švarūs, namai apdengti šviesios spalvos tinku, stogai daugiausia dengti tam-siomis čerpėmis. O žemė visur pilnai išnaudota sodams, daržams ar pašalims. Dykos ar piktžolėmis apaugusios žemės nematyti nė pėdos. Keturiuolika kilometrų pradedant iš pakalnės, o ten pats Reinus, kurio drumstas van-duo neša medžių šakas, rastų gabalus ir kitokį laužą. Pakraščiu medžiai iki pat šakų subridę jo srovėje, o prie kranto esantys sodų ar prieplaukų namukai iki stogų vandeny. Apsemti ir vynuogynai, kol jie pradeda kop-ti į kalną. Net paties kelio didesnė dalis užpilta taip, kad pravažiavimui beliko tik viena juosta iš keturių. Mūsų gidė sako, kad toks Reino potvynis esąs labai retas.

Privažiuojam nedidelį, bet gražų Ruedesheimo miestą, nusidriekusį Reino pašlaitėje. Jis laikomas plačios apylinkės vynu centru. Status upės krantas iš-raizytas aukštyn kylančiomis vynuogėlių eilėmis, kurios šlaito viršuje susibėga beveik į vieną tašką. Pats mies-tas yra tikrai romantiškas su savo aukštais, šviesaus tinko namais, kurių sienas įvairiai sukrūžiuoja tam-

sūs sienojai. Aukšti, kartais laiptuoti, jų kraigai dažnai užsiabigia apvaliais bokštais su smailiais stogeliais. O pilių čia yra net dvi: Ehrenfels ir Broemserburg. Pastarosios pradžia siekia net 12 amž. Ji vėliau buvo atstatyta ir dabar talpinanti muziejų, kuris atvaizduoja vyno gamybos ir prekybos istoriją.

Prie aukštos krantinės stovi prižiūstas trijų aukštų baltas laivas „Stoelzenfels“. Palengva į jį sulipam, o trys mūsų autobusai nuvažiuoja paupiu, kur mūsų lauks. Laivas plaukia pavandeniu, sustodamas tai viename, tai kitame krante paimti ar išleisti keleivius. Tai dar didesnis, nes geriau galia stebėti vaizdus ir prieplaukų miestelius. Juos galima matyti pro di-džiulius laivo langus arba išėjus į denį. Dažnai išeinu, bet lietus vėl į vidų atvaro. O laivas pilnas žmonių, kurie, vokiško alaus ir vyno įsmaginti, klega visokiom kalbom. Tikras Babilonas! Ir mūsų grupė, nujausdama, kad negreit gaus užvalgyti, susėda didžiuliam laivo restorane priešpiečiams.

Mane vilioja Reino krantų romantika ir ant uolinių jo skardžių stūksančios pilys ar tvirtovių griuvėsiai, kurių istoriją ir reikšmę vokiškai bei angliskai aiškina laivo garsintuvai. Kai ką užsirašau, o žymesnes ar įdomesnes vietas net nufotografuoju.

Keliamam Reinu

Iš Ruedesheimo išjudėjus, kalne matau didelį pa-minklą 1870-71 m. karui ir Vokietijos suvienijimui paminėti. Moters figūra, vaizduojanti Germaniją, laiko aukštai iškėlusį imperatorišką karūną. Kiek arčiau įkrantėje iškyla Ehrenfels pilies griuvėsiai. Kairej pusėj esančioj saloj dunkso Meuserturm pastatai, kurie anksčiau tarnavo kaip maito rinkimo punktas, o dabar švyturys. Kairiam krante, ant stataus skardžio iškilu-si, į dangų atsirėmusi, stovi viena iš gražiausių pilių

— Burg Rheinstein. Po jos yra kitos: Reichenstein, Sooneck ir Fuerstenberg.

Bacharach miestelis yra apie 1000 metų senumo, su tvirtovės sienom, bokštais ir ant kalno stovinčia Stahleck piliimi, kuri dabar tarnauja jaunimo reika-lams. Pravažiuojam net 7 salas upėje, kurių įdomiausia buvo Die Pfalz, su kunigaikštiskais rūmais ir tvirtove ant salos uolų. Čia imperatoriškas kunigaikštis rinkdavęs maitą už prekes, vežamas Reinu. Dešiniame krante prie statos skardžio glaudžiai labai senas Kaub miestelis, apsuptas gynybos sienom, bokštais ir skar-džio viršuje esančia Burg Gutenberg piliimi iš 12 amž. Prie Oberwesel miestelio yra pilies sienų ir bokštų griuvėsiai. Vienas jų su stambiais kuorais ir ma-žesniu bokšteliu ant viršaus stovi prie pat vandens ir yra gerai išilaukęs. 10 amž. Schoenberg pilis dabar tarnauja kaip jaunimo prieglauda.

Reinas staiga susiaurėja (vos 90 m. pločio) ir įsi-spraudžia tarp stačių uolų skardžių, o jo vanduo sukasi verpetais. Artejam prie pagarsėjusios Lorelei uolos dešiniame upės krante. Apie šią uolą yra daug legendų. Ešą, čia praplaukdamai laivininkai staiga išsvydvavę uolos viršuje jauną moterį, bešukuojančią savo ilgus, šviesius laukus. Ji juos taip užburdavusi, kad šie, pamiršę pasinėrusias uolas ir pavojingas sroves, jose žūdavę.

Kita legenda sako, kad toje uoloje buvęs paslėptas Nibelungų karo grobis. Tos legendos minimos ir vokie-čių literatūroje. Dar ir dabar prisimenu H. Heine eilėraščių Die Lorelei žodžius: „Ich weiss nicht was soll es bedeuten, dass ich so traurig bin“... (Nežinau ką tai reikštų, kad man taip liūdna). Šiandien laivininkys-tei pavojų sudaro ne legendinės būtybės, o staigus upės posūkis ir vandens kritimas.

(Bus daugiau)

IMPERIJŲ ŽLUGIMAS

JUOZAS NAVAKAS

Pabaltiečių atstovai su kongr. John Miller (D. Wash.). Iš kairės: Ozars Kalnins, Mari-Ann Rik-ken, kongr. John Miller ir dr. J. Genys.

MAŽA TAUTA PER KANČIĄ TAMPA DIDELE

Kard. Vincento Sladkevičiaus pamokslas Šv. Dvasios parapijoje Romoje

Ateinu šiandien pas jus ne kaip turistą, ne kaip svečią, bet kaip vienas iš jūsų, kaip savas. Mat Šv. Tėvas malonėje pavesti jus mano dvasinei globai šventosios Romos Bažnyčios kardinolo titulu. Noriai priimu šį įsipareigojimą — būti jums artimu, melstis už jus, aukotis ir aukoti visa jūsų dvasinei gerovei.

Atėjau pas jus, trumpai pasimeilsti su jumis, pamatyti ir pasigrožėti jūsų neseniai pastatyta bažnyčia. Ji iškilo čia jūsų visų bendromis pastangomis ir dosnėmis aukomis. Kiekviena šios bažnyčios plyta, kiekvienas gelžbetonio kampelis yra liudijimas jūsų tikėjimo ir jūsų meilės Viešpačiui Dievui. Atsiradimas čia šios bažnyčios neabejotinai gavins bei stiprins jūsų tikėjimą ir jūsų privatų bei viešą pamaldumą. Mano siela yra kupina džiaugsmo matyti jus čia šio iškilmingame ir atmintina proga gausiai susirinkusius.

Man itin malonu matyti ir pasveikinti vaikučius. Jėzus kalbėjo ir sakė: „Leiskite vaikučiams ateiti pas mane, neklaidykite jiems. Nes dangaus karalystė priklauso kaip tik tokiems, kaip jie“ (Lk 18, 16). Brangūs vaikučiai, atsiminkite, kad dangaus karalystė turi savo pradžią čia žemėje. Reikia pradėti gyventi ir veikti dėl dangaus bei dangių jau šiame pasaulyje, kaip tai moko Bažnyčia ir reikalauja mūsų tikėjimas.

Mano žvilgsnis ypatingu būdu krypsta į jus, mielas jaunime. Evangelijoje skaitome, kad kartą Jėzus, žvelgdamas į vieną jį sekusį jaunuolį, jį pamilo (Mk 10, 21). Iš tikrųjų Kristus myli jaunimą. Jis jį myli, kadangi jaunuoliai ir jaunosios turi dar nepažįstas ir dieviškas dorybes, kurios mums yra suteiktos dieviško Kūrėjo. Mielas jaunime, saugokite visomis išgalėmis šias dorybes — fizinį pilnumą ir dvasinį nekaltumą — nes tai yra didžiai brangus turtas, bet mes jį nešiojame, kaip įspėja šv. Paulius, moliniuose induose (2 Kor 4, 7), todėl lengvai galime jį prarasti. Viešpats per savo Bažnyčią tiesia jums savo pagalbos ranką, kad padėtų jums apsaugoti nuo nuodėmės, kuri yra didžiausias ir pavojingiausias mūsų priešas.

Mano meilė ir mano karšta malda priklauso jums: tėvai ir

motinos, krikščioniškos šeimos, jums darbo žmonės, jums įvairių profesijų ir tarnybų tikintiesiems, jums visiems šios parapijos nariams. Meldžiu ir melsiu Dievą, kad jis jus laimintų, gaivindamas jumyse tikėjimą ir viltį geresnės ir šventesnės ateities. Jėzus savo begaliniame gerume kalba į mus ir kviečia prie savęs, tardamas: „Ateikite pas mane visi, kurie esate pavargę ir apsunkinti, o aš jus atgaivinsiu. Imkite ant savęs mano jungą ir mokykitės iš manęs, nes aš esu romus ir nuolankios širdies, o rasite savo sieloms atgaivą“ (Mt 11, 28s).

Matau čia ir pagyvenusiujų bei senelių, kuriuos amžius lenkia prie žemės. Neprileiskite minties, lyg būtumėte jau niekam nenaudingi. Viešpats yra reikalingas visų. Ilgas amžius kaip tik yra ypatinga Dievo malonė, tikroji dovana. Pasaulis ir Bažnyčia yra reikalinga senųjų gyvenimo patirties ir jų maldų bei kančių.

Atvykau pas jus, jus palaiminti, su jumis pasimeilsti jūsų ir mano intencijomis. Atvykau iš tolimo krašto, iš mano mylimos Lietuvos. Tai mažą tautą. Ji neturi laisvės. Ji eina kryžiaus keliu. Bet ji yra gyva. Ji turi savo turtingą tautinę kultūrą ir savo nepalaužiamą katalikišką tikėjimą bei ištiki-

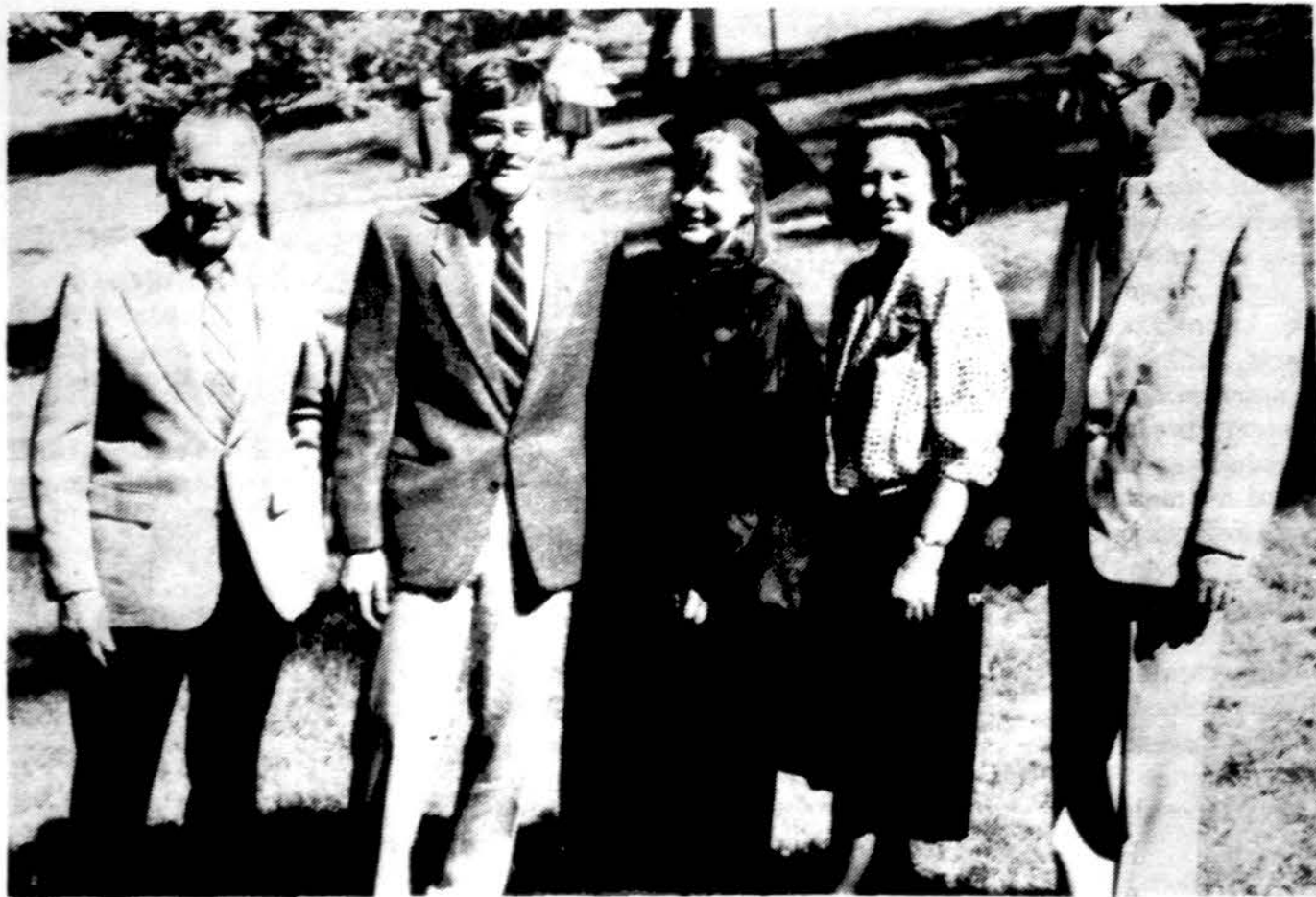
mybę Apaštalo Sostui. Garsusis Skandinavijos rašytojas F. Ib-senas pagrįstai yra parašęs: „Tauta, nors ir mažą būtų, per kančias išauga į didelę“. Mano tėvynė ir Bažnyčia mūsų Lietuvoje, tiesa, kenčia, bet nepalūžta ir drąsos bei vilties nepraranda. Priešingai, didžiūjasi ir su giliu tikėjimu kartuoja su šv. Paulium: „Visai esame slegiami, bet nesame sugniuždyti; svyruojame, bet neprarandame vilties. Esame persekiojami, bet nesame apiešiti; parblokšti, bet nežuven. Mes visuomet nešiojame savo kūne Jėzaus mardėjimą, kad ir Jėzaus gyvybės apsiųstų mūsų kūne“ (2 Kor 4, 8s).

Šiandien visas pasaulis prisimena katalikišką Lietuvą ir stebisi mūsų tautos giliu tikėjimu. Ir šis tikėjimas yra išbandytas ir įrodytas mūsų kankinių krauju ir mūsų išpažinėjų nesuskaitomomis kančiomis.

Naudojusi šia proga, kad, būdamas tarpe jūsų, padaryčiau jus tam tikra prasme mūsų kančių dalyviais, bet taigi dalininkais mūsų kenčiančios Bažnyčios dvasinių laimėjimų. Trokštu ir meldžiu Viešpatį, kad jūsų ir mūsų meilė ir ištiki-mybė Kristui ir jo Bažnyčiai susijungtų bei susilietų į vieną galingą „Credo-Tikiu“ ir į bendrą tikėjimo šauksmą, siekiantį dangų: „Viešpatie, aš tikiu! Padaryk, kad daugiau tikėčiau! Viešpatie, tu žinai, kad tave myliu visa savo siela, visomis savo jėgomis. Padėk man, kad mylėčiau tave vis daugiau! Marija, švenčiausioji mūsų Motina, malonėk perteikti šią mūsų maldą savo dieviškam Sūnui, Jėzui Kristui!“

Geras žodis gerus darbus gimdo.

Lietuvių patarlė

Sigutė Lenkauskaitė-Matulaitienė neseniai baigė medicinos mokslus ir dabar atlieka praktiką. Po iškilmų, gavusi diplomą, su vyru ir tėvais. Iš kairės: dr. Edmundas Lenkauskas, jos vyras Jonas Matulaitis, dr. Sigutė Lenkauskaitė-Matulaitienė, Milda Lenkauskienė ir Antanas Matulaitis Cincinnati, Ohio.

Imperialistinių valstybių politinis tikslas yra užgrobimas kaimyninių ar tolimesnių valstybių ir panaikinimas jų savarankiškumo. To siekiama karinėmis, ekonominėmis ir kultūrinėmis priemonėmis. Istorijos žinovai supažindina mus savo raštuose su imperialistinių valstybių kilmę ir kritimą. Nurodoma, kad tokių atsiti-kimų buvo senovėje, viduramžiais ir naujaisiais amžiais. Prateityje tai reikėdavo įvairiais būdais ir formomis.

Romos imperija, užkariavusi daug kraštų, buvo tapusi pasaulinė galybė ir laikoma amžina valstybe. Nors ji savo valdymu pasižymėjo žmoniškumu ir visuotinumu, bet dėl vidaus silpninančių priežasčių žlugo. Viduramžiais buvo iškiliusi veržli islamo imperija. Ir šiai, besiekiant imperialistinių tikslų religiniu įkvėpimu valdyti pasaulį, atėjo galas. Kinija 17 amžiuje buvo stipriausia valstybė, pasižymėjusi prekyba, pramone, kariuomene ir savo laivynu. Didžioji siena buvo pastatyta, kad ją apsaugotų nuo išorinių priešų, bet dėl susidariusių nepalankių priežasčių susmuko.

Tuomet pajudėjo europiečiai visu frontu savo politinė įtaka. Naujaisiais amžiais prasidėjo net konkurencinis imperializmas tarp Europos valstybių: Ispanijos, Olandijos, Prancūzijos ir Anglijos. Ilgiausiai išsilaikė Anglija, laimėjusi varžybas. Bet XIX amžiuje, kylant pramonei, liberalėjant ūkiui, skelbiant laisvę ir tautines idėjas, praktiškai imperijos skaldytis, pasilikdamos sau didesnes ar mažesnes kolonijas, kurias vėliau ir tas prarado. Vokietijos nacionalistinė Vokietija, vadovaujant Hitleriui, bandė sukurti „Naujos Europos“ imperiją, bet jo imperialistiniai užmojai žlugo su antrojo pasaulinio karo pabaiga.

Jei anais amžiais imperialistinės valstybės, užkar-čios visus kraštus, pasitenkino daliniu atėmimu politinės, ekonominės ir kultūrinės laisvės, tai šiu laikų sovietinės imperializmas yra žiauriausias. Rusijos carų imperijos valdymas buvo perimtas bolševikų revoliuciniu būdu, vadovaujant Leninui ir sukuriant komunistinę santvarką pagal Markso politinę, socialinę ir idealinę sampratą sukomunizinti net visą pasaulį. Rusiškasis ir marksistinis imperializmas labai derinasi, siekiant išplėsti sovietinę imperiją. Antrojo pasaulinio karo proga susidarė net palankios sąlygos sovietinei imperijai padidėti dėl Vakarų politikų

nuolaidumo Stalinui, paliekant valdyti visą Rytų Europą. Nuo to laiko už tas klaidas dabar reikia mokėti aukštą kainą, ginkluoties, budėti ir laisvam pasauliui gyventi nuolatiniame įtampoje prieš sovietinės imperijos kėslus.

Imperijų išsilaikymo laikas buvo nevienodas. Vienos krito, kitos kilo ir išsilaikė šimtmečius. Jų žlugimas buvo ne dėl išorinių priešų, bet dėl vidaus blogio pradų, kurie silpnino imperijas ir jų politiką. Neišvengiamai žlugus ir marksistinė-leninistinė imperija, nors saugoma įvairių uždangų ir sienų nuo laisvojo pasaulio idėjų ir įtakų. Tuo tarpu niekas negali pasakyti, kaip ir kada tai įvyks. Sovietinės imperijos žlugimo ženklai jau dabar rodosi dėl vidaus santvarkos bankroto ir pavergtų tautų pastangų išsilaikinti. Nusivylimas ir nepasitenkinimas marksizmo-leninizmo filosofija ir diktatūrinu valdymu vis daugiau reiškiasi senų bolševikų ir jų talkininkų akivaizdoje.

Apsukrus marksistinės mokyklos auklėtinis ir politikas Gorbaciovas, matydamas sovietinės santvarkos netobulumus, bando savo reformomis gelbėti nelinksmą padėtį. Iš tikrųjų mes nežinome jo politikos galutinio tikslo, ar jis tikrai siekia demokratines santvarkos įgyvendinimo evoliuciniu būdu ir užgrobtas tautas atpalaiduoti nuo sovietinio imperializmo grandinių. Stalino pasmerkimas, kai kurių bolševikų rehabilitacija, laisvesnio žodžio pasireiškimai yra nežymi santvarkos krizės pradžia. Nors Stalinas pasmerkimas už jo žiaurumus, bet bolševikų tėvas Leninas tebestovi ant piedastalų ir jo paveikslai kaip šventojo tebekabo ant sienų kruvinos revoliucijos fone.

Neaišku, kaip ir kuo užsibaigs Gorbaciovo reformos. Po daug metų melo, apgaulės, ateistinių pastangų, prievartos ir įvairių žiaurumų sunku patikėti, kad sovietinė santvarka demokratėja ir vyksta kažin koks atsi-vertimas Rusijoj. Pavergtos tautos ir visa išieivija nori ir laukia ne tik Rusijos sudemokratajimo ir laisvės atgavimo, bet ir tautų išsilaikymo iš imperialistinių pinklių su teise tapti savarakiškomis valstybėmis. Sovietinės imperijos griuvimas gali daug priklausyti ir nuo Vakarų valstybių laikysenos, ar jos skubės su finansine, prekybine ir technologine pagalba, kol sovietai neatsisako komunistinių užmačių pasaulyje, rėmimo marksistinių sąjūdžių ir nevykdo besąlyginio savo divi-zių atitraukimo iš okupuotų kraštų. Gal pastovi taika ir netoli, jei ir didžiosios valstybės pasimokys iš savo klaidų. Tik išmintingai valstybių vadai gali išvengti vilkdubio — spąstų ir, pasinaudodami proga, gali sukurti geresnę ateitį tautoms.

VĖŽYS PIETŲ PRIEMIESČIUOSE

Pastebėta daugiau susirgimų vėžiu Chicago pietų priemiesčiuose, kur daugiau fabrikų ir supiltų atmatų. Paskirta pusė milijono dolerių ištirti šį reikalą. Jei pasitvirtins, kad susirgimai vėžiu ten tikrai gausesni, tada bus ieškoma tikrų priežasčių. Tyrimai telkiami Calumet City ir artimose apylinkėse.

MAŽIAU BEDARBIŲ

Illinois valstijoje pirmą liepos mėn. savaitę buvo 9000 mažiau prašymų bedarbio pašalpai gauti, bet vis dėlto prašymų susidarė 295,000.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX GREIT
REALTORS PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

IEŠKO

Ieškoma Girdauskų-Girdis šeima: kun. Juozas Girdis ir jo sesuo Elena. Taip pat ieškomas Jonas Andriusis, gim. 1921 m. Ieško Andriusį šeima. Rašyti:

A. Klimavičiui
34 S. Berrien St.
New Buffalo, MI 49117

Ieškoma Linda Mockus, gyv. New Jersey, USA ieško Alešę Gaščiūlytę-Klimavičienę, gyv. Lithuania, USSR, Kapsukas 234520, Dvidešimčio 9-16.

Everyone's invited to:
WORLD'S LARGEST
GARAGE SALE

to be held inside Evanston's Municipal Garage, Between Church & Davis.
July 29, 30 Through July 31, 1988.
Friday 11 a.m. - 9 p.m.
Saturday 11 a.m. - 6 p.m.
Sunday 11 a.m. - 6 p.m.
ant Evanston Merchants' Sidewalk Sale
beginning Thursday, July 28 through July 31.
For information:
Call the Evanston
Chamber of Commerce;
328-1500

ELEKTROS
VEDIMAI — PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir žiniast. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZEE
778-2233

GREIT IR SĄŽINGINGAI
PATARNAUJAME PIRKIME
BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.

Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomaj apylinkėje, mieste ar priemiesty. Suinteresuotieji prašau skambinti ar užeit pas

BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

HELP WANTED

Live-in position for N. Shore suburban family; housekeeping, babysitting, some cooking; prefer mature, experienced, English speaking woman. Soc. Sec., paid vacation, lovely pvt. rm. with sep. bath and sep. entrance. References required. Call 266-2901.

"HIRING!" Federal government jobs in your area and overseas. Many immediate openings without waiting list or test. \$15-68,000. Phone call refundable. (602) 838-8885. Ext. 7765."

PUIKI PROGA!

Didžiausia Floridos žemės išplanavimo ir statybos bendrovė ieško daliniam ar pilnam laikui „marketing“ atstovo dirbti Čikagos apylinkėse. Pageidaujama mokėti dvi kalbas. Leidimas nereikalingas. Išmokysime veltui. Patogios darbo valandos. Puikus komisas ir apdrauda.

Skambinti: Ziggy (132) 452-6470.
General Development Corp.
„Ištesime Floridos Pažadus“

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

SAKMĖ APIE KORNETO KRISTUPO RILKĖS MEILĘ IR MIRTĮ. Rainer Maria Rilke. 54 psl. 1987	\$12.00
ANYKŠČIŲ ŠILELIS. Antanas Baranaukas. 88 psl.	\$5.00
BALADĖS. Maironis. 102 psl.	\$6.00
INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN, vad. mok. liet. kalbos. Dambriūnas, Klimas, Schmalstieg. 471 psl.	\$10.00
INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN, 4 kasėtės prie vadovėlio mok. liet. kalbos	\$25.00
ATGIMUSI DAINA, ispanų poezijos antologija. Sudarė Povilas Gaučys. 311 psl. 1986	\$8.00
LIANŲ LIEPSNA, Brazilų nauj. poez. antologija. Sudarė Povilas Gaučys. 287 psl. 1983	\$8.00
VAIKAI GINTARO RŪMUOSE, trijų veiksmų drama. Algirdas Landsbergis. 76 psl. 1985	\$7.00
DARIUS-GIRĖNAS 1933-1983. Red. Edm. Jasiūnas. 263 psl. 1984	\$25.00
THE SECOND TRANSATLANTIC FLIGHT. F. Waitkus. Red. Edm. Jasiūnas. 197 psl. 1986	\$20.00
PAKELĖJE [PAŽADĖTĄJĄ ŽEMĘ, satyrinės elegijos. Antanas Gustaitis. 184 psl. 1987	\$10.00
ADABERTAS STANEIKA, menininkas ir diplomatas. Red. F. Andriūnas. 156 psl. 1987	\$30.00
PARTIZANŲ KOVOS LIETUVOJE, II laida. Kęst. K. Girmius. 422 psl. 1987	\$10.00

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Prieš gerą pusmetį vokiečių spaudos atstovams Lech Valensai pasakė: „komunizmas mus padarė Europos elgetom“.

Padėtis nepagerėjo ir po pusmečio, nes kas penktas lenkas gyvena neturtėlio diena. Tai pripažino ir vyriausybės oficialus kalbėtojas Jurgis Urbonas.

Tad, nenuostabu, kad daug vilties lenkai deda į M. Gorbačiovo viešnagę Lenkijoje. Jo vizitą teko stebėti su plačiais komentarais vokiečių televizijoje bei vėliau skaityti plačius straipsnius lenkų ir vokiečių spaudoje, randant pvz. M. Gorbačiovo pasakytus tokius žodžius: „Mes su draugu (towarzyszem) Jaruzelskiu viską darysime, idant gyventojams būtų geriau ir lengviau gyventi“.

Nėra jokių abejonių, kad M. Gorbačioviui Lenkijos ekonominė padėtis yra gerai žinoma: nuo š. m. pradžios infliacija pasiekė 60%. Pienas, vaisiai, daržovės, dešros, sūris pabrango 40-200%. Ne vieną kartą vokiečių ZDF televizijos stotis parodė krautuvų durų stovinčias ilgais žmonių eilėmis. Įleidus į vidų keliasdešimt pirkių – lentynos vėl ištuštėja.

Tiesa, galima įsigyti dviratį, sumokant 35 tūkst. zlotų. Tai gydytojo mėnesinis atlyginimas. Už vyrišką eilutę reikia „pakloti“ 25 tūkst. zlotų – gera mėnesinė pensija. Skalbimo mašina – 100 tūkst. zlotų. Tiek maždaug uždirba angliai, tona anglies – 15 tūkst. zlotų. Tuo tarpu butui reikalingos beveik keturios t. anglies.

Lenkijos užsienio skolos siekia per 35 mlrd. dol. ir už jas ji negali apmokėti net nuosimė. Tad tarptautinis bankas Lenkijai daugiau pinigų neskolina.

Ne vieną kartą Varšuvos „Trybuna Ludu“ teko skaityti gen. Jaruzelskio pažadus lenkams apie gražesnę ir lengvesnę ateitį gyvenimą. Tačiau

Rusijos carams okupavus Lietuvą. Žydai su lietuviais dalyvavę 1863 m. sukilime prieš carų valdžią ir atkuriant nepriklausomą Lietuvą. Savo paskaitoje jis patvirtino, kad Lietuvoje antisemitizmo nebuvo. Jis atmetė kolektyvinę tautos atsakomybę dėl lietuvių trėmimų ir žydų naikinimo. Prisiminė, kai 1976 m., prieš išvažiuojant iš Vilniaus, daugelis atvykėlių iš centrinių Rusijos sričių, sutikę žydus, šaukė: „Kodėl Hitleris visų jūsų neišskerdė“. Žydų genocidas, valdžiai laimiant, kaip ir lietuvių kultūrinis genocidas tęsiasi. Paskaitos pagrindinė išvada: netikslu būtų kaltinti visus žydus dėl tų, kurie talkino rusams okupantams, lygiai negalima kaltinti ir visos lietuvių tautos dėl žydų tautą ištikusios nelaimės. (Į Laisvę 1981, Nr. 82, psl. 59-67).

Paskaita baigiama šiais žodžiais: „Ir toje naujoje šviesoje teigau naują jėgą ir prasmę lietuvių ir žydų santykiams. Vardan tos Lietuvos vienybės teįdij!“

Susipažinę su šio mūsų kraštiečio gyvenimu, darbais ir pareikštomis mintimis, turime giliai susimąstę nulenkti galvas pagerbdami jo atminimą.

Ig. Medziukas

A.†A.

inž. JUOZUI KIZLAUSKUI

mirus, gilią užuojautą reiškiamo žmogui, dukrai ir žentui GIEDREI ir JUOZUI KONČIAMS bei visiems artimiesiems.

M. ir K. Arai

A.†A.

JUOZUI KIZLAUSKUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą žmogui BRONEI, sūnui ANTANUI, dukrai GIEDREI ir kitiems artimiesiems.

Union Pier Lietuvių draugijos nariai

Močiute, Tau meilės raudoni žiedai,
Tau Baltijos jūros gelsvi gintarai,
Tau žemės Gintosis žiupsnelis,
Kad būt šioj padangėj lengviau...

P A D Ė K A

A.†A.

STEFANIJA RAČIŪNIENĖ

Mirė 1988 m. birželio mėn. 30 d., sulaukusi 82 m. amžiaus. Palaidota liepos mėn. 2 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje.

Mūsų gili padėka kan. V. Zakarauskui už maldas koplyčioje, gedulingas šv. Mišias, ypatingą pamokslą ir palydėjimą į kapines.

Dėkojame sol. D. Stankaitytei už puikų giedojimą bažnyčioje.

Norime tarti ačiū visiems aukojusiems šv. Mišioms, už atsiųstas gėles, už išreikštą užuojautą žodžiu, laiškais bei spaudoje, už dalyvavimą laidotuvsė.

Ypatinga padėka tenka vaikaičiams, nunešusiems savo močiutę paskutinei kelionei, kad vėl būtų sujungta su vos prieš pusę metų mirusiu seneliu a.a. Pranu.

Dėkojame laidotuvių direktoriui D. Petkui, taip rūpestingai tvarkiusiam laidotuves.

Ačiū visiems.

Sūnus Romas ir duktė Danutė su šeimomis.

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

VANDENS SPORTO IR AVIACIJOS ŠVENTĖ

Chicagoje liepos 23 ir 24 vyko vandens sporto ir aviacijos šventė. Pirmą dieną prie North Ave. paplūdimio buvo susirinkę apie 750,000 žmonių. Žiūrovus stebino preciziškas lėktuvų skridimas, bombonešis, puošnūs laivai, vandens pašlužininkai.

A.†A.

inž. JUOZUI KIZLAUSKUI

mirus, gilią užuojautą reiškiamo žmogui, dukrai ir žentui GIEDREI ir JUOZUI KONČIAMS bei visiems artimiesiems.

M. ir K. Arai

BUTKUS — PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

Lietuvių grupė po Pavergtųjų tautų priėmimo Chicago mieste.

Nuotr. J. Tamulaičio

NETEKOME
NUOŠIRDAUS
PATRIOTO

A. a. Isakui Kaplanui atminti

1988 m. gegužės 10 Amsterdame, Olandijoje, mirė žurnalistas, vertėjas, visuomenininkas Isakas Kaplanas, vienas iš daugelio žydų tautybės Lietuvos patriotų. Gimęs 1905 m. rugpjūčio 21 Petrapilyje, atvykęs 1926 m. į savo senelių kilmės kraštą

Lietuva, apsigyveno pas savo dėdę Kaune, su Lietuva greitai sutapo ir įsijungė į jos gyvenimo srovę. (Jo senelis vėlyvą pirklys, pristatydavęs vysk. M. Valančiui bažnytinį vyną). I. Kaplanas studijavo Lietuvos universitete juridinius mokslus,

baigė 1930 m. Jis dirbo kaip žurnalistas „Dienos“ ir „Naujo žodžio“ redakcijose, vėliau dienraštyje „Lietuvos žiniose“. Pasakojama, kad jam didelės įtakos padarė Felicija Bortkevičienė, kuri buvo šio dienraščio atsakingoji redaktorė. 1940 m. raudonajai armijai okupavus Lietuvą, I. Kaplanas buvo Tasso žinių agentūroje vertėju.

Kai 1941 m. kilo vokiečių-sovietų karas, I. Kaplanas, žinodamas nacių planus išnaikinti žydus, pasitraukė į Sovietų Sąjungą, kur buvo mobilizuotas ir raudonąją armiją ir pasiūstas į vadinamą lietuvių 16 diviziją. Frontui pasistūmėjus į vakarus, grįžo į Lietuvą ir Vilniuje redagavo „Sovetskaja Litva“ literatūros skyrių. Patekęs ir nemalone, 1948 m. buvo nuteistas 15 metų kalėjimo ir bausmei atlikti išvežtas į Maskvos garsų Liubjankos kalėjimą. Tik Stalinui mirus, byla buvo peržiūrėta ir jis išleistas į laisvę grįžti į Lietuvą. Gerai mokėdamas kalbas, jis išvertė V. Krėvės, A. Vienuolio, J. Baltušio, K. Borutos ir kitų rašytojų kūrinius į rusų kalbą.

1976 m. I. Kaplanui buvo duotas leidimas aplankyti seserį, gyvenančią Prancūzijoje. Čia apsisprendė atgal negrįžti ir apsigyveno Amsterdame, Olandijoje. Kaip žurnalistas daug rašė apie Lietuvos padėtį olandų spaudoje, bendradarbiavo ir „Europos lietuviųje“, pasirašydamas Budreikos slapyvardžiu. Jis suorganizavo LB apylinkę ir įsteigė iš olandų jaunimo „Dainos“ vienietį, kuris koncertavo daugely vietų Europoje ir 1984 m. didesnėse JAV ir Kanados lietuvių nusedijose. Vėliau šis vienietas išaugo į visiemis pabaltiečiams skirtą „Baltijos“ ansamblį.

I. Kaplanas kiekviena proga kėlė Lietuvai padarytą skriaudą ir jos žmonių teisę gyventi laisvėje. 1985 m., kalbėdamas Amsterdame universitete, pasakojo savo asmeniškus gyvenimus, kuriuos patyrė būdamas Tasso vertėju. Jis tvirtino savo akimis matęs „Pravdos“ korespondento Cvetovo atsineštą iš Sovietų pasiuntinybės iš anksto surežisuotą liaudies seimo posėdžio scenarijų, vadinamą partitūra. Liaudies seimo atstovai buvo įbauginami ar naivūs, tikėdami Dekanazovo pažadais, kad Lietuvai bus palikta daugiau savarankiškumo. Jis priminė ir jaunolio Romo Kalantos susideginimą, šaukiant „Laisvės!“

Kol buvo sveikesnis, I. Kaplanas dažnai atvykdavo į Europos lietuvių studijų savaites, net dalyvaudamas kartu su kitais lietuviams pamaldose. XXVIII lietuvių studijų savaitė 1981 m. rugpjūčio 6 d. Chateau de Montvillargenne, Prancūzijoje, paruoštoje paskaitoje „Lietuvių ir žydų santykiai praėity ir dabarty“ nupasakojo, kad lietuvių ir žydų vargai prasidėjo

Lietuviškų Knygų klubo išleistų leidinių
IŠPARDAVIMAS

KAINA

Buvo Dabar

SEPTYNIOS VIENATVĖS — O. V. Savasis. Vert. A. Vaičiulaitis. 152 psl. 1979	\$4.00	\$2.00
SAVANORIO IR KONTRAŽVALGYBININKO ATSIMINIMAI — Jonas Demereckas. 200 psl. 1976	\$4.00	\$3.00
SAULUTĖ DEBESĖLIUOSE — Leonardas Žitkevičius. Eilėraščiai mažiesiems. 44 psl. 1953	\$1.50	\$1.00
ŠAULIŲ SĄJUNGOS ISTORIJA — J. Matuzas. 277 psl. 1966	\$4.00	\$2.00
SŪNUS PALAIDŪNAS — vysk. Fulton Sheen. Išvertė kun. J. Karalius. 174 psl. 1952	\$2.00	\$1.00
ŠVENTIEJI AKMENYS — Faustas Kirša. Diktiniai eilėraščiai. 116 psl. 1952	\$2.00	\$1.00
TEISEJO ATSIMINIMAI — Česlovas Butkys. 318 psl. 1982	\$10.00	\$4.00
TRISDEŠIMT ISTORIJŲ SUAUGUSIEMS — Aloyzas Baronas. Novelės. 176 psl. 1981	\$8.00	\$4.00
UŽ SPYGLIUOTŲ VIELŲ — A. Gervys. 219 psl. 1950	\$2.50	\$1.00
VINCO MAZURKEVIČIAUS ROMANAS — Albinas Baranuskas. 280 psl. 1980	\$6.00	\$3.00
VYNUOGES IR KAKTUSAI — Julija Švabaitė. Eilėraščiai. 96 psl. 1963	\$2.00	\$1.00
VIENTIŠI PASAULIAI — Ale Rūta. Romanas. 285 psl. 1968	\$3.50	\$2.00
VIENA PASAULYJE — Danutė Brazytė-Bindokienė. Romanas. 140 psl. 1977	\$5.00	\$2.00
VARDAI IR VEIDAI — Stasys Yla. Mūsų kultūros istorijoje nuo Mažvydo ligi Skvireko. 345 psl. 1973	\$6.00	\$3.00
VIDURNAKČIO VARGONAI — Česlovas Grincevičius. Neįtikėtinos istorijos. 132 psl. 1953	\$1.50	\$1.00
VINCAS KRĖVĖ SAVO LAISKUOSE. 49 psl. 1969	\$1.00	\$0.75
VITOLIO RAUDA — J. I. Kraszewski. Poema. Vertė P. Gaučys. 286 psl. 1977	\$6.00	\$2.00
VIENO VAKARO MELANCHOLIJA — Rūta Kleva. Vidžiūnienė. Novelės. 221 psl. 1983	\$7.00	\$3.00
VAINIKAS — KRYŽIUS — LELJA. Redagavo Alfonsas Tyruolis. Kazimierinės grožinės literatūros antologija. 328 psl. 1984. m.v.	\$9.00	\$3.00
ŽMOGUS REALIAME GYVENIME — vysk. V. Brizgys. 319 psl. 1984	\$5.00	\$2.00
ŽMONIJOS LIKIMAS ŠV. JONO APREIŠKIMO KNYGOJE. Kun. V. J. Bagdanavičius. 406 psl. 1953	\$3.50	\$1.00
AUKSO KIRVIS. Rinktinės mūsų žmonių pasakos. J. Švaistas. 219 psl. 1952	\$2.50	\$1.00
STIKLINIAI RAMENTAI. Premijuotas romanas. Julija Švabaitė. 264 psl. 1985	\$9.00	\$4.00
DANGAUS IR ŽEMĖS ŠAKNYS. Romanas. Ant. Musteikis. 339 psl. 1983	\$10.00	\$4.00
PILIAKALNIO ŠEŠĖLIS. Romanas. Albinas Baranuskas. 213 psl. 1984	\$8.00	\$4.00
JAUCIO RAGAI. Romanas. Vyt. Volertas. 262 psl. 1985	\$8.00	\$4.00
VYRAI KLYSTKELIUOSE. Dr. Juozas Prunskis. 308 psl. 1962	\$3.00	\$1.00
KELIONĖ NEŽINOMUOSE KRASTUOSE. Alg. Gustaitis. 311 psl. 1985	\$9.00	\$3.00
JAUCIO RAGAI. Vyt. Volertas. 262 psl. 1985	\$8.00	\$3.00
PORTUGALŲ NOVELĖS. Povilas Gaučys. 415 psl. 1985	\$12.00	\$5.00
SUNKIŲ SPRENDIMŲ METAI. Bronius Aušrotas. 238 psl. 1985 m.v.	\$8.00	\$4.00
	\$12.00	\$6.00

Pastaba: Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą. Šį sąrašą išsikirpkite ir pasiųskite.

APLINK MUS

x „Draugo“ gegužinė liepos 24 d. Marijonų soduose praėjo labai gražiai, nuotaikingai ir sklandžiai. Prasidėjo šv. Mišiomis 12 val. Jas laikė Marijonų vienuolijos provincijolas kun. Viktoras Rimšelis, skaitymus atliko Aušra Jasaitytė ir Vida Momkutė. „Draugo“ administracija buvo visą laiką atvira, taigi lankytojai galėjo užsimokėti prenumeratą, nusipirkti knygų ir meniškų drožinių. Plačiau bus parašyta vėliau.

x Evelyn Ozelenė, Lietuvos Vyčių 36 kuopos pirmininkė, trečiądienį lėktuvu išvyksta į Washington, D.C., vykstantį jubiliejinį vyčių seimą. Su ja važiuoja iš jos kuopos dešimt delegatų. Grįš tik po seimo.

x Dr. Robertas Vitas, Lituanistikos tyrimo ir studijų centro (LTSC) vicepirmininkas, buvo paskirtas tos organizacijos nuolatinio direktoriumi. Paskyrimą padarė LTSC tarybos pirmininkas dr. Adolfas Damušis ir valdybos pirmininkas dr. Jonas Račkauskas. LTSC tikslas yra surinkti ir išsaugoti lietuvių kultūrinis turas, leisti mokslines studijas lietuviškosios temomis ir duoti progą lietuviams studentams dirbti mokslinį bei visuomeninį darbą. LTSC Jaunimo centre.

x Balzeko Lietuvių kultūros muziejus turės festivalį rugpjūčio 7 d., sekmadienį, nuo 12 iki 5 val. vak. muziejuje ir apylinkėse 65 St. - Pulaski Ave. Vyčių šokėjų grupė pasoks tautinius šokus. Taip pat pasirodys airių ir ukrainiečių šokių grupės. Specialistai demonstruos šiaudinių darymą, sidabro papuošimus, verpimą, audimą, siuvinėjimą, vaikams žaidimus. Visi kviečiami dalyvauti.

x Illinois vyresniojo amžiaus pilietė - Miss Illinois Senior Citizen rinkimai bus spalio 30 d. Evanstone, Ill. Prieštatyti reikia iki rugpjūčio 31 d. tel. 289-8080.

x Kun. George Šarauskas, Cicero, Ill., P. Naujokas, C. Beinorai, A. Tunkis, Chicago, Ill., Michael Druskis, West Chicago, Ill., gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas paaukojo po 12 dol. Nuosirdus aciu.

x Gifts International - N. ir J. Vaznelių prekyba, Chicago, Ill., už paruoštas „Draugo“ knygas atsiuntė 300 dol. Gifts International yra vienintelė krautuvė Chicagoje, kurioje galima gauti įvairių lietuviškų leidinių, gintaro ir aukso papuošalų, turistų tiek lietuvių, tiek amerikiečių yra mėgiama ir lankoma.

x V. Gudaitis, Ont., Kanada, gražino laimėjimų šakneles, pridėjo 12 dol. auką ir palinkėjo geros sėkmės dirbant lietuviškos spaudos darbą. Nuosirdus aciu už viską.

x Liuda Germanienė, Lisle, Ill., gražino laimėjimų šakneles, pridėjo auką su prierašu: „Jei kartais nusišypsotų laimė, visa laimėta suma skirčiau tolimiesiems „Draugo“ gyvenimui. Sėkmės“. Dėkojame.

x Ieškau pirkti dviejų ar daugiau butų namą. Skambinti 425-7160.

x Noriu pirkti 14 dydžio moteriškus tautinius drabužius. Skambinti vakarais 608-831-4551 arba rašyti G. Palionis, 7435 Hunter Ct., Middleton, WI 53562.

x Iš Chicago į Vyčių seimą vyksta daugiau kaip dvidešimt vyčių - iš 36, 46 ir 112 kuopos ir pavienių. Seimas bus Washington-Sheraton viešbutyje Washington, D.C., liepos 27-31 d. Ten suvažiuos iš visos Amerikos vyčių delegatai, taip pat kitų lietuviškų organizacijų atstovai. Šis seimas bus jubiliejinis, nes jame bus paminėtas 75-rių metų Lietuvos Vyčių organizacijos gyvavimas ir veikimas.

x „Ateitininkija glasnost situacijoje“. Tokią temą svarstymams pateiks Ateitininkų sen draugų sąjungos pirmininkas dr. Petras Kaufmanas rugpjūčio 5 d., penktadienį, sen draugų stovykloje Dainavoje. Pokalbyje bus paliesti ir sen draugų veiklos klausimai.

x Dr. Laima Černiutei, baigusiai daktaro laipsnį farmacija, tėvai Bronė ir Bronis Černiai surengė Dainos restorane mokslo baigimo pietus su svečiais, šeimos draugais, giminėmis ir artimaisiais. Laima yra baigusi Illinois universitetą ir gavusi farmacijos daktaro laipsnį. Magistro laipsnį anksčiau yra gavusi iš biznio administracijos Xavier kolegijoje. Visi svečiai nuosirdžiai ją sveikino ir linkėjo sėkmės darbe. Dr. Laima Černiute svečiams pristatė Jonas Jokubka.

x Dail. Janina Marks, Chicago, Ill., gražino laimėjimų šakneles su 25 dol. auka. Nuosirdus aciu.

x Dr. V. Dubinskas, Chicago, Ill., Vytautas Janulaitis, Oak Lawn, Ill., vieni iš pirmųjų gražino laimėjimų šakneles su 20 dol. auka. Labai dėkojame.

x Stepas Lukauskas, Fort Myers, Fla., Antanina Gelažis, Euclid, Ohio, Elena Truškauskas, Los Angeles, Cal., Vincas Kačergius, Montreal, P.Q., Kanada, Stanley Berkiel, Antioch, Ill., A. Baltrušaitis, Downers Grove, Ill., Alfonse Tumas, Newbury Park, Cal., parėmė „Draugo“ po 10 dol. auką ir pratęsė prenumeratą vieneriems metams. Labai dėkojame.

x Dr. O. Bakaitis, Chicago, Ill., Elena Jurgutis, Detroit, Mich., Gediminas Damašius, Libertyville, Ill., Dena Kaunaitė, Surfside, Fla., Jonas Laučius, Union Pier, Mich., Gražina Jezukaitis, Gulfport, Fla., Justas Šarauskas, Woodridge, Ill., Vladas Čyvas, Cleveland, Ohio, Jurgis Miežaitis, Ormond Beach, Fla., pratęsdami „Draugo“ prenumeratą, kiekvienas paaukojo po 10 dol. Nuosirdus aciu.

x Pranas Gudaitis, Lockport, Ill., Mečys Aukštuolis, Richmond Hts., Ohio, Juozas Juozaitis, Juno Beach, Fla., Jonas Kapčius, Daytona Beach, Fla., Henry Mishauskas, Media, Pa., Antanas Pocius, Omaha, Nebraska, E. Kalvydas, Worcester, Mass., kiekvienas pratęsdamas prenumeratą paaukojo po 10 dol. dienraščio palaikymui. Labai dėkojame.

„Draugo“ gegužinės darbininkų komiteto dalis. Iš kairės: J. Ivauskienė, M. Remienė, V. Lapienė, A. Vadešienė, S. Semėnienė, D. Kurauskienė, El. Radvilienė ir S. Plėnienė. Nuotr. V. Rimšelio

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

SOCIALINĖS GEROVĖS TARNYBA

Kad JAV lietuvių visuomenė vienu atžvilgiu geriau, kitu silpniau susiorganizavusi, nėra ko stebėtis. Sunkiau patikėti tuo faktui, kad dar palyginus neseniai viena iš labiausiai apleistų išėjimų gyvenimo sričių buvo kaip tik vyresnio amžiaus sulaukusiu lietuvių socialinio aprūpinimo reikalai.

Kai 1981 m. steigėsi JAV Lietuvių Bendruomenės Socialinių reikalų tarnyba (SRT), niekas, net ir patys steigėjai, dar tiksliai nenumatė, kokių būklė atsivėrė daugelis šio krašto lietuvių leidžia savo „auksinio saulėlydžio“ dienas. Šiandien, šešeriems tarybos darbo metams praslinkus, problemos amplitudė aiški: vyresniųjų socialiniai poreikiai dideli bei sudėtingi ir jie nemažėja.

Pasak SRT pirmininkės Danguolės Valentinautės, bėdos šaknis - „nesusiderinimas tarp pensijos amžiaus sulaukusiu JAV lietuvių specifinių poreikių ir amerikietiškosios socialinės globos sistemos, atsakingos už tų poreikių tenkinimą“. Pagrindinė nesuderinimo priežastis - „abipusiai psichologiniai ir kalbiniai barjerai“. Iš vienos pusės paaiškėjo, jog daugelis lietuvių vengia kreiptis į amerikiečių įstaigas ir prašyti jiems, kaip pensininkams, priklausios paramos vien dėl to, kad vyresnio amžiaus išėjimui sunkia kliūtimi tampa nepakankamas vietinės anglų kalbos mokėjimas. Antra vertus, JAV socialinės gerovės institucijos, savaime suprantama,

x Juozas Baužys, Orland Park, Ill., „[laisvę] žurnalo redaktorius, Aleksas Degutis, East Chicago, Ind., Jadvyga Povilaitis, Omaha, Nebraska, N. R. Sabaliūnas, Hot Springs, Ark., Horace Žibas, Cincinnati, Ohio, Ligija Račiūnas, Philadelphia, Pa., Vytas Straznickas, St. Petersburg Beach, Fla., Antanas Janušis, Livonia, Mich., Balys Sakalas, Toronto, Kanada, pratęsdami „Draugo“ prenumeratą, kiekvienas paaukojo po 10 dol. Nuosirdus aciu.

x Jonas Kučėnas, „Lituanus“ administratorius, Vincas Senda, Mykolas Ancerys, Česlovas Ramanauskas, J. Motiejūnas, Stasys Jurgilas, Paulina Konstas, Petras Peteris, Felicija Kruplis, K. V. Vaitkevičius, Joseph Kavaliūnas, Juozas Gasperas, L. Mikolajūnas, visi iš Chicago, Ill., pratęsdami „Draugo“ prenumeratą, kiekvienas pridėjo po 10 dol. auką. Nuosirdus aciu.

neturi lietuvių ar kitų negausių tautinių mažumų kalbomis komunikuojančių darbuotojų tinklo, be to, neretai stokoja ir psichologinio pasiruošimo, jautrumo tinkamai reaguoti į svetimos kultūros subrendusių ateivių poreikių specifiką. Rezultatas toks, kad didelė dalis (apie 50-60%) senatvės sulaukusiu Amerikos lietuvių nepasinaudoja visomis tomis socialinio aprūpinimo galimybėmis, kurios jiems, kaip šios šalies gyventojams, yra teisiškai numatytos.

Dar liudnesnė padėtis tų, kuriuos slegia liga, invalidumas, o ypač - vienvietė, neturint prie savęs nei vaikų, net kitų artimųjų, nei fiziniai ar moraliniai padėti galinčių kaimynų ar draugų. Anksčiau, kai išėjimo tautiečiai gyvendavo susitelkę kompaktiškose bendruomenėse, vienišumo problema nebūdavo tokia aštri. Bet ypač per pastarąjį dešimtmetį JAV lietuvių demografiniame pasiskirstyme įvyko didelių pasikeitimų: jaunimas, dažniausiai karjeros sumetimais, išsikėlė į naujas, užmiestines gyvenvietes, o tėvai ir seneliai nevisada jais pasekė, o ir negailestingos mirties dalgiui retinant kitų giminių, kaimynų, bičiulių gretas, ne kartą pasiliko visiškai be jokio artimųjų užtaro.

Tad ir kilo reikalas JAV Lietuvių Bendruomenei, pagrindinei Amerikos lietuvių vi-

suomeninei organizacijai, pačiai sistemingu būdu ištirti vyresniems tautiečiams pagalbos ranką. Steigiant SRT, jai buvo patikėta misija visokeriopa prasme rūpintis senatvės pasiekusiu lietuvių socialine gerove. Svarbiausias uždavinys - pravesti ligi šiol nebuvusį komunikacijos ryšį, tiltą tarp pagalbos reikalingųjų ir pagalbą teikiančiųjų, kitaip sakant, tarp JAV lietuvių vyresniosios kartos ir šalies oficialiosios socialinės gerovės sistemos. Tam reikėjo ištyti ir vienu, ir kitu pasitikėjimu: iš savųjų žmonių pusės, kad bus sąžiningai ginamųjų interesai, ir iš JAV valdžios pusės, kad bus dirbama kompetentingai ir profesionaliai. Anot D. Valentinautės, šis tikslas jau didele dalimi pasiektas.

Įrodymai pirmininkė patvirtina faktą, kad pvz. SRT centras Chicagoje kasmet patarnauja 3000 su viršum asmenų (daugeliui jų pakartotinai). Interesantams teikiamos visais įmanomaisiais klausimais konsultacijos, vertėjo ir advokato paslaugos, sutvarkomi dokumentai, išrūpinamos senatvės pensijos, ligos apdraudimas ir įvairios kitos pašalpos bei lengvatos. Ligoniams išskiečiami gydytojai bei gailestingosios seserys, invalidams pristatomas namų šilti pietūs, padedama namų ruošos darbuose, surandami tinkamesni butai ir apskritai tarpininkaujama

Vyresniųjų lietuvių centre Birute Podienė artinio meilės tarnyboje.

sprendžiant kiekvieną senam žmogui kylančią problemą. Jei nepajėgiama klausimo išspręsti savomis jėgomis, interesanto labui sumobilizuojama kitų įstaigų talka. „Svarbu, kad jis nebūtų paliktas vienas“, sako D. Valentinautė. Be to, pensininkams organizuojamos pasikaitos, anglų kalbos pamokos, ekskursijos, kitos pramogos bei užsiėmimai, centre veikia biblioteka ir skaitykla. Be SRT būstinės Chicagoje, dar trijuose kituose JAV miestuose atidaryti SRT skyriai.

Savo ruožtu JAV įstaigos yra pripažinusios SRT kaip oficialią vyresnio amžiaus Amerikos lietuvių atstovybę. Jos centre įrengtas vyresniųjų bendratis laikomas pavyzdiniu tos rūšies butų tipu. Kadangi už didžiąją savo teikiamų paslaugų SRT iš klientų neima jokio mokesčio, ji išsilaiko iš didžiųjų šios šalies karitatyvinių fondų lėšų ir lietuvių visuomenės aukų. Šiek tiek pajamų SRT realizuoja ir iš savo vedamo lietuviškų patiekalų restorano, kuriame pensininkai gali kiekvieną dieną pigiai papusryčiauti, papietauti ir pavakarieniauti.

Pastaraisiais metais JAV valdžiai apkarpius socialiniams reikalams skirtą valstybinio biudžeto dalį, pasunkėjo ir SRT finansinė padėtis. Tai reiškia, kad didėjanti skirtuma tarp operacinių išlaidų ir pajamų turės padengti dar dosnesni privačių asmenų bei kolektyvų savanoriški įnašai. Tuo tarpu, visuotiniai mažėjant mirtingumui, socialinės globos reikalingų senų žmonių skaičius kasmet didėja. Tačiau SRT vadovai ir ateitį žiūri optimistiškai, žinodami savo veiklos prasmingumą bei efektyvumą. SRT pravesti trejų metų apskaičiavimai rodo, jog iš dalies kaip tik SRT pastangų dėka vyresnieji Chicago lietuvių šiaandien gyvena sveikiau ir galėdami gyvenimu pilniau pasinaudoti.

Šias pastangas įvertindamas, Chicago Community Trust, vienas didžiausių Illinois valstijos privačių fondų, įsipareigojo SRT-ai ateinantiems, 1989 m. paskirti 20,000 dol., tačiau su sąlyga, kad ir lietuvių visuomenė tokią pačią sumą surinktų iki š.m. rugpjūčio 31 d. Užtai SRT ir vėl kreipiasi į visus geros valios tautiečius skelbdama vasarinį vaują, kad šis tikslas būtų pasiektas ir kad būtų galima amerikiečių siūloma parama pasinaudoti. Tad šios gražios progos sustiprinti mūsų socialinės tarnybos finansinę padėtį neapleiskime!

Šiuo metu tuo reikalu galiame aukotojams išsiuntinėti laiška, bet ir tas, kieno toks laiškas nepasiekia, kviečiamas nenusigręžti, o savo nors ir kuklų indėlį pasiūti Socialinių reikalų tarnybai. Kartu dirbdami lietuviškos tautos pagrindą ir vėl užtikrinsime mūsų vyresniesiems teikiamos taip reikalingos pagalbos tęstinumą.

PROCESIJA MARIJOS GARBEI

Giesmės žodžiai, kuriuos parašė mūsų tautos dainius Maironis baigiantis 19 šimtmečiui (1895 m.). Melodiją šiai giesmei, kuri taip giliai suaugo su mūsų jausmais, sukūrė muzikas Č. Sasnauskas. Į šios giesmės žodžius poetas įrašė tuometinį svetimųjų pavergtos mūsų tėvynės vargą ir žmonių nuotaikas. Jie šaukėsi Danguos pagalbos per Mariją: „...silpnai, nusiminę Tave pasiskutintame temate viltį tikėtai... Užstok prieš Aukščiausią tu žmogų menkiausią, nes viską pas Dievą gali!“

Šiuose žodžiuose ir šiandien randame paguodą ir šiaandien giedodami tą giesmę, prašome Marijos užtarymo ir pagalbos, nes giesmėje įrašytas tautos vargas ir sunkumai tebėra

Lietuvoje, jau ir 20 amž. baigiantis. Todėl ir giedame šią giesmę mėgiamiausiai, todėl ir šaukiame Marijos pagalbos tai mūsų tautos vergijai panaikinti ir žmonijai pagelbėti. Ši giesmė tapo kaip mūsų tautos religiniu himnu, be kurio neapsieina nei didesni suvažiavimai, nei tautiniai minėjimai.

Kaip 20 amž. pradžioje pavyko Lietuvai prisikelti laisvam gyvenimui, išgyvenus visus sunkumus ir karo grėsmę, liudiskai tarant „su Dievo pagalba“, taip ir šiandien jaučiama, kad kažkas globoja mūsų tėvynėje vykstančius įvykius ir žmones ir kad kažkokia ypatinga ranka veda mūsų tėvynėje esančius laisvės kovotojus, stiprina ir laiko juos šviesaus rytojau viltį.

Pereitais metais Šv. Tėvas paskelbė katalikiškam pasauliui metus Marijos garbei. Siemet su Marijos Dangun paėmimo švente - Žoline mūsų liaudyje vadinama tie metai baigiami. Šių metų užbaigimas visur vyks su didelėmis iškilmėmis. Mūsų tarpe Marijos metus ruošiamasi, taip pat iškilmingiau atžymėti. Rugsėjo 11 d. Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Parke 2:00 val. popiet bus iškilminga procesija gatvėmis bažnyčios rajone. Procesijos metu bus nešamas didžiulis rožančias, kalbamas rožančias, giedamos giesmės, palydint muzikos instrumentais. Procesijoje dalyvauti prašomos organizacijos su savo vėliavomis ir jaunimas su tautiniais rūbais. Pamaldas bažnyčioje praturtins muzikiniai vienetai.

Ši šventė ruošiamas ALRKF Chicago apygardos. Į jos eigą jungiasi visos lietuviškos Chicago parapijos ir kviečia dalyvauti visą lietuviškąją visuomenę. Šventę globo Šv. M. Marijos klebonas kun. J. Kuzinskas.

Mūsų tautoje, kaip ir daugelyje kitų katalikiškų tautų, Dievo Motinai Marijai atiduodama išskirtinė vieta ir didelė pagarba. Nebuvo mūsų sodžiūsio namų, kur nebūt buvęs Marijos paveikslas ir tai pačioje žymiausioje sienoje. Mažai buvo miesto gyventojų namų miegamųjų bei Marijos paveikslas, kai kur buvo jau ir žinomų menininkų pieštų. Ir akmens ir kalto, dažų ir teptuko, popieriaus ir plunksnos menininkai nuo krikščionybės pradžios teikė ir tebeieškia Marijos atvaizdą pasauliui ir atskleidžia, aprašo jos širdies gailestingumą vargstantiems, patirtą ir per savo asmeninius išgyvenimus. Tokia Marija atėjo ir į mūsų tautą - didžioji Užtarėja pas Dievą, turinti išskirtiną galią pas Dievą žmogaus pagalbą.

Cia gyvendami mes ir tėvynėje gyvenantys visi kreipiamės į Mariją, jei ne asmenine malda, tai giesmių žodžiais savose bažnyčiose: „Neapleisk mūsų, Motinėle, kuri neapleidi Aušros Vartų... Mums širdis sopančias sugėlė: užtark, užtark mus tiek kartų! Taip daug gali pas Visagali, Užtark vargingą mūsų šalį!“

Tenelieka tie žodžiai tik lūpose, tepasiekia jie mūsų širdis, o per jas Marijos širdį „pilną malonės! Rūstybė šalin mūsų kelyje, Suteik vienybės, Sveika Marija“.

Jadv. Damušienė

Sunbeam Appliance bendrovė savo centrą iš Downers Grove premiesčio perkelia į Milwaukee, Wis. Išsikels tik apie 50 tarnautojų, o apie 100 liks be tarnybų.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. - 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.